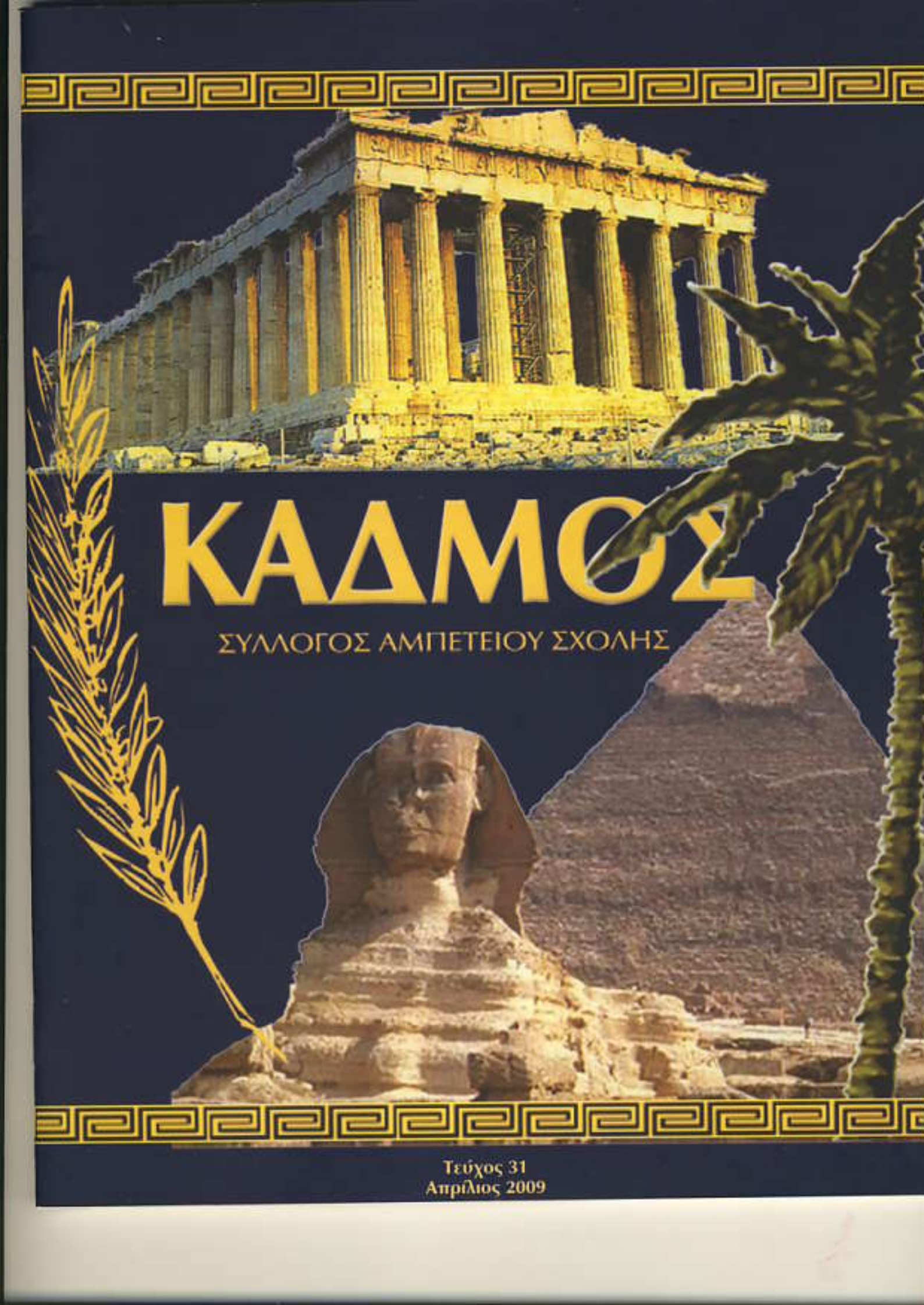

The cover features a collage of ancient Greek and Egyptian imagery. At the top is a photograph of the Parthenon on the Acropolis, with a yellow Greek key border above it. Below the Parthenon is the title 'ΚΑΔΜΟΣ' in large, bold, yellow Greek letters. Underneath the title is the subtitle 'ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΜΠΕΤΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ' in smaller yellow Greek letters. The bottom half of the cover shows a photograph of the Great Sphinx and the Great Pyramids of Giza. A yellow laurel wreath is on the left, and a palm tree is on the right. A yellow Greek key border runs along the bottom.

ΚΑΔΜΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΜΠΕΤΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ

Τεύχος 31
Απρίλιος 2009

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ

ΑΜΠΕΤΕΙΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΑΜΠΕΤΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ
ΑΜΠΕΤΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1996

Καθώς η ζωή κυλά, φρόνιμο είναι να γίνεται και μια αναφορά εφ' όλης της ύλης στο πρωτοσέλιδο.

Η Αμπέτειος προπορεύεται στην ομογένεια, όση «απένειμε» στις 5 Ηπείρους. Τα εισαγωγικά στην λέξη, απεικονίζουν τα επανειλημμένως λεχθέντα για αφομοίωση και ημερομηνία λήξης, της ομογένειας.

Προ αυτού του κινδύνου όμως, η Αμπέτειος έχει τα οράματά της κι ένα εκ των οποίων είναι πραγματοποιήσιμα. Συνεχίζοντας, δεν θέλω να τύχω παρεξηγήσεως με τα σωματεία και τους συλλόγους που ανελλιπώς με τις επιτυχείς δραστηριότητές τους, θυμίζουν το παρόν του Ελληνισμού εντός και εκτός της πατρίδας. Αμιλλα υπάρχει, ανταγωνισμός ΟΧΙ και καλά κρατεί.

Με την αμιλλα λοιπόν σαν άλλοθι θα μπορούσα να δικαιολογήσω το «προπορεύεται». Η πολυτελής και επιβλητική «Ερμιόνη» στο Χίλτον, μας πήγε πολλά χρόνια πίσω στις χρυσές εποχές του Απόδημου Καϊρινού Ελληνισμού. Εδώ διορθώνω και καταργώ του «Καϊρινού» και το αντικαθιστώ με του «Αιγυπτιώτη»... πάνε καιροί της αμιλλας πάλι που λέγανε στο «Κάιρο βρέχει». Παρενθετικά, σήμερα ο Ε.Ν.Ο.Α στον Άγιο Κοσμά, είναι η ελπίδα αναβιώσεως του Αιγυπτιώτη Ελληνισμού. Γιατί; απλά συγκεντρώνει τα παιδιά και τη νεολαία όλων των ηλικιών. Εάν είναι κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, αυτό δεν μας πειράζει. Αρκεί να ακούγεται η λέξη νεολαία. Ομοίως και στο ΣΑΕ και αυτό ανακουφίζει.

Η συνέχεια στη σελίδα 11

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΑΜΠΕΤΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
Εισήγηση του Προέδρου του
Συλλόγου κ. Νικ. Βαδής.

4-6

Τα έθιμα της Κυριακής των Βαΐων
και η
κοπτική προέλευση της ονομασίας
τους
Γράφει ο Γιάννης Φουρτούνας -
Κοπτολόγος

8-9

ΣΧΟΛΙΑΖΟΥΜΕ...
Του αρχισυντάκτη καθ. Γρηγόρη
Παπαφωτίου.

10-11

Σύντομο ιστορικό της Αμπετίου
Σχολής
Γράφει ο καθηγητής Μιχάλης
Γεράκης.

12-13

Παροικιακό και Πατριарχικό
περισκόπιο
Γράφει ο καθηγητής Λάμπρος
Μπενοβιάς.

14-15

Η Θεολογία της Εικόνας
Άρθρο του δασκάλου Γεωργίου
Βλάχου.

17-19

Εκδηλώσεις εις Μνήμην των
ιδεφών Αμπετ στο
Κάιρο και στην Αθήνα.

22-25

Το παιδομάζωμα κατά την εποχή
της Τουρκοκρατίας
Άρθρο του δασκάλου Γεωργίου
Βλάχου.

29-31

ΕΔΩ ΑΜΠΕΤΕΙΟΣ

Εκθέσεις μαθητών. Δεκαετία '60 και
'70.

32-37

Ένδειξεις γεωφυσικών
καταστροφών εις την μεγάλη πόλη
της Αλεξάνδρειας
Αποσπασματική επιλογή από την
έρευνα του Δρ. Χρήστου Ζερεφού.
Μέρος Α'

38-39

Η ελληνόγλωσση παιδεία στο
Κάιρο: ιστορική εξέλιξη
Γράφει ο καθηγητής Μιχάλης
Γεράκης.

40-41

ΓΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

44-45

ΚΑΔΜΟΣ - ΥΓΕΙΑ

46

Κ Τριμηνιαίο Περιοδικό του Συλλόγου Αμπετίου Σχολής
Εκδότης : Νικόλας Βαδής
Πρόεδρος Συλλόγου Αμπετίου Σχολής
Καλλιπεχνικός Διευθυντής: Άιεφ Νάκλα

Αρχισυντάκτης: Γρηγόριος Παπαφωτίου

Επιμέλεια: Νικόλας Βαδής, Σμάρω Βογιατζή

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΜΠΕΤΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2009

Σήμερα 1^η Φεβρουαρίου 2009 στο εντευκτήριο του Συλλόγου Δορυλαίου 26 στον 5^ο όροφο και ώρα 11:00 ξεκίνησε η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Αμπετείου Σχολής. Επειδή υπήρξε απαρτία σύμφωνα με το καταστατικό η Γενική Συνέλευση επανελήφθη στις 12:00 και ξεκίνησε η Συνέλευση με όσους ήταν παρόντες και υπέγραψαν στο παρουσιολόγιο. (22 μέλη ταμειακώς εντάξει). Επίσης παρών ήταν και ο πάτερ Ευμένιος από την Αγ. Αικατερίνη ως αντιπρόσωπος της και ο οποίος είναι στο Σινά από το 1955, είχε δε διατελέσει μέλος της Εφορίας της Αμπετείου Σχολής από το 1974 έως το 1981.

Ο πρόεδρος **N. Βαδής** αφού καλωσόρισε όλους τους παρευρισκόμενους και ιδιαίτερα τον πατέρα Ευμένιο.

Σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη ο πρόεδρος **N. Βαδής** πρότεινε για πρόεδρο της Γενικής Συνέλευσης τον **Βασίλη Βασσάλο** και για γραμματέα τον **Τάκη Σφακιανόπουλο**, η συνέλευση δια βοής συμφώνησε.

Αφού πήραν τη θέση τους τα δύο μέλη πρόεδρος και γραμματέας στο πάνελ του Διοικητικού Συμβουλίου, ο πρόεδρος **Βασίλη Βασσάλος** ευχήθηκε καλή χρονιά σε όλους τους παρόντες και έδωσε συγχαρητήρια στο Συμβούλιο για την ωραία πρωτοβουλία που είχε, να γίνει το μνημόσυνο εις μνήμη των αιμνήστων αμπετειανών μαθητριών, μαθητών, διδασκάλων, καθηγητών, διευθυντών και των Μακαριστών Προέδρων- Αρχιεπισκόπων της Ι. Μ. Σινά. Κατόπιν κάλεσε τον πρόεδρο του Συλλόγου **N. Βαδή** να προχωρήσει με τον απολογισμό των πεπραγμένων του έτους 2008. Αντίγραφο της ομιλίας επισυνάπτεται στα πρακτικά.

Εκτός της ομιλίας του, πρόσθεσε ότι τα μέλη που ανταποκρίνονται στα καλέσματα του Δ.Σ. είναι οι απόφοιτοι από το 1940 έως και το 1970. Δυστυχώς οι νεότεροι δεν ανταποκρίνονται προφανώς διότι έχουν άλλες ασχολίες. Το ίδιο συμβαίνει και με τα άλλα σωματεία με τα οποία συνεργάζονται άψογα.

Επίσης τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή εις μνήμη των επτά μελών που μας έφυγαν το 2008. Στη συνέχεια ο ταμίας **Ε. Πάσσαρης** διάβασε τον ταμειακό απολογισμό και προϋπολογισμό (αντίγραφο είχαν μοιραστεί στα μέλη κατά την είσοδό τους).

Σειρά είχε ο πρόεδρος της εξελεγκτικής επιτροπής **M. Κανκάλας** ο οποίος ζήτησε να αναγνωσθεί η έκθεση από τον γραμματέα της Συνέλευσης **Τάκη Σφακιανόπουλο**.

Η έκθεση επισυνάπτεται στα πρακτικά.

Κατόπιν ο πρόεδρος **B. Βασσάλος** ζήτησε από τα μέλη να ψηφίσουν την απαλλαγή του Δ.Σ. από κάθε ευθύνη για το έτος 2008.

Ο **B. Βασσάλος** σημείωσε ότι θα έπρεπε να διαβαστούν τα πρακτικά της προηγούμενης Γ.Σ. Αν και δε προβλέπει το καταστατικό η Γ.Σ. αποφάσισε ότι εγκρίνονται ως έχουν. Στη συνέχεια ο λόγος δόθηκε στα μέλη που θα ήθελαν κάτι να πουν και το λόγο έλαβαν:

1. **Τάκης Σφακιανόπουλος** προτείνοντας να δεσμευτεί το Δ.Σ. να συνεργαστεί με τα άλλα σωματεία από το Κάιρο όπως οι παλαιοί πρόσκοποι και οι Καϊρινοί για την επόμενη χρονιά η εκδήλωση του κόψιμου της πίτας να γίνει από κοινού ούτως ώστε να μην υπάρχουν διαφορές μεταξύ των μελών που οι περισσότεροι είναι και στην Αμπέττειο και στους πρόσκοπους. Ορισμένοι δε και στους Καϊρινούς.

2. **Λάμπης Χαλκιαδάκης** ανέφερε ότι ανατέθηκε στην αντιπρόεδρο **B. Βλασσοπούλου** το θέμα της εκδήλωσης για το κόψιμο της πίτας, αλλά το Χίλτον δεν είχε αίθουσα για 300 άτομα.

3. Η **B. Βλασσοπούλου** συμφώνησε με τα λεγόμενα του **κ. Χαλκιαδάκη** προσθέτοντας ότι τα προηγούμενα χρόνια κάνανε κοινές εκδηλώσεις με το Σύλλογο του Αβερωφείου αλλά αφότου άλλαξε το Δ.Σ. δε θέλουν να συμμετάσχουν.

4. Ο **Τάκης Σφακιανόπουλος** επανέλαβε ότι η συνεργασία θα πρέπει να είναι μεταξύ των Καϊρινών σωματείων.

5. **Γιάννης Παπαϊωάννου** ρώτησε πως θα μοιράζονται τα έσοδα των κοινών εκδηλώσεων και η απάντηση από τον πρόεδρο **N. Βαδή** ήταν ότι το κέρδος θα μοιράζεται στα δύο σωματεία εξ ίσου.

Μη υπάρχοντος άλλου θέματος ο πρόεδρος **B. Βασσάλος** αφού συνεχάρη το Δ.Σ. έκλεισε την Γ.Σ. και οι παρευρισκόμενοι πήραν από το κυλικείο μεζέ που είχε ετοιμάσει για αυτό το σκοπό το Δ.Σ. Το πρακτικό υπογράφουν:

Ο Πρόεδρος της Γ.Σ.
Βασίλης Βασσάλος

Ο Γραμματέας της Γ.Σ.
Τάκης Σφακιανόπουλος

Εισήγηση κ. Νικολάου Βαδή

Αξιότιμοι κύριοι πρόεδροι και αντιπρόσωποι των αδελφών Σωματείων, αγαπητά μέλη,

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Καταστατικού μας, το Δ.Σ του Συλλόγου Αμπετείου Σχολής έχει τη χαρά να υποβάλει στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μελών έκθεση για τη δράση του κατά την χρήση από Ιανουάριο 2008 μέχρι 31.12.2008.

Η όλη δραστηριότητα εμπνέεται από τον κύριο σκοπό του συλλόγου μας, κι αυτός δεν είναι άλλος από τη σύσφιξη των πνευματικών και ηθικών δεσμών που συνδέουν τα μέλη μας. Με την εμπειρία των όσων ζήσαμε κατά τα μαθητικά μας χρόνια στην Αμπετείο, και τα οποία όλοι μας εκτιμούμε ως περιουσία, με τη διαρκή μνήμη των ανθρώπων με τους οποίους συμπορευτήκαμε κατά τα εφηβικά μας χρόνια, ο Σύλλογός μας υπηρετεί ακριβώς αυτό: την καλλιέργεια και προαγωγή αυτού του αισθήματος της Φιλίας ανάμεσα στα μέλη του, που είναι κάτι υπέροχο και ιερό.

Κίνηση μελών-Συνδρομές

Κατά τη χρήση που περάσαμε ενεγράφησαν 10 μέλη. Και φέτος θέλω να τονίσω, ότι θα πρέπει να στρέψουμε την προσοχή μας ιδιαίτερα προς την κατεύθυνση των νέων, ακριβώς γιατί οι νέοι αποτελούν το μέλλον του Συλλόγου μας και τη συνέχειά του.

Όσον αφορά τις συνδρομές των μελών, εξοφλούνται όχι μόνο μέσω του τραπεζικού λογαριασμού στη Millennium (Nova) Bank, αλλά και στην εισπράκτορά μας (κα. Μοίρη) η οποία κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας περνά από το χώρο που θα υποδειχτεί. Λυπούμεθα γιατί δυστυχώς αρκετά μέλη δεν ανταποκρίνονται στην πληρωμή της συνδρομής τους. Στη χρονιά που πέρασε απεβίωσαν 5 αγαπητά και προσφιλή μέλη μας:

Καθηγητής Πιζάνιας, Φιλολόγος Αμπετείου Σχολής

Φραγκάκης Γιάννης

Παπουτσάς Ηρακλής

Καπανταϊδάκης Κώστας

Αφεντούλη - Τσέπα Σόφη

Η κόρη του κ. Βερτσώνη

Θα σας παρακαλούσα να κρατήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη τους.....Αιώνία τους η μνήμη!

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Στην έκκλησή μας για ανάπτυξη της κοινωνικής πρόνοιας ενδεχομένως δεν βρήκαμε την ανταπόκριση που θα έπρεπε, και τον χρόνο που πέρασε. Δεν γνωρίζω το λόγο, ενδεχομένως μπορεί και να φταίμε και εμείς που δεν δώσαμε την πρόπουσα προσοχή και έμφαση. Μέχρι τώρα έχουμε αρκετές εκκλήσεις από Αμπετεϊανούς που χρήζουν και μηνιαίας βοήθειας. Παρότι το οικονομικά του Συλλόγου μας είναι περιορισμένα, εν τούτοις το Δ.Σ ανταποκρίθηκε στις ανάγκες ορισμένων μελών. Παράλληλα Αμπετεϊανοί

γιατροί ανταποκρίθηκαν και φέτος στο κάλεσμα μας και πρόσφεραν δωρεάν περίθαλψη σε ασθενείς Αμπετεϊανούς που είχαν ανάγκη. Τους ευχαριστούμε θερμά.

Επιπλέον μέσα στο πλαίσιο της Κοινωνικής Πρόνοιας, αποφασίσαμε να συνεργαστούμε με το Σύλλογο Αιγυπτιακών Ελλήνων, και από κοινού να εργαζόμαστε σε ζητήματα Πρόνοιας των Αμπετεϊανών.

ΚΑΔΜΟΣ-ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ο Κάδμος συνεχίζει επιτυχώς την πορεία του και είναι ένας συνδετικός κρίκος για όλους τους Αμπετεϊανούς. Ήδη έχουμε λάβει συγχαρητήρια από πολλούς φίλους. Αμπετεϊανοί που ζουν σε Ευρώπη - Αυστραλία- Καναδά και Αφρική, μας ζητούν να τους στέλνουμε τον Κάδμο. Η συντακτική επιτροπή απαρτίζεται από τον αρχισυντάκτη Γρηγόρη Παπαφωτίου, τον καθηγητή Λάμπρο Μπενοβία, καλλιτεχνικό διευθυντή τον Άτεφ Νάχλα και γραμματέα την Σμαρώ Βαγιατζή, οι οποίοι αφιλοκερδώς εργάζονται για την έκδοση του Κάδμου. Ο Κάδμος θα καθιερώσει και νέες στήλες, που σίγουρα θα σας εντυπωσιάσουν. Γυρίζοντας πίσω την μηχανή του χρόνου ξεκινήσαμε με την αναδημοσίευση μαθητικών εκθέσεων μας από τα παλαιά εκείνα τεύχη. Συμπεριλαμβάνει βέβαια και εκθέσεις των σημερινών μαθητών της Αμπετείου Σχολής. Έχουμε επίσης προτείνει συνεργασία με τη δημοσιογράφο κ. Μαρία Αδαμαντίδου και περιμένουμε την πρότασή της.

Κατά το 2008 εκδόθηκαν 3 τεύχη του Κάδμου και ελπίζουμε ότι φέτος ο αριθμός θα αυξηθεί. Γνωρίζουμε ότι υπήρξαν παράπονα μελών ότι δεν λαμβάνουν τον Κάδμο εγκαίρως, και για τον λόγο αυτό ελέγχουμε και ανανεώνουμε τα αρχεία των διευθύνσεών μας, ώστε να διαπιστώσουμε τυχόν λάθη και ελλείψεις στοιχείων.

Ιστοσελίδα

Ο Σύλλογός μας, ανταποκρινόμενος στις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής και στην προσπάθεια του να διατηρεί συνεχώς τα μέλη του ενήμερα, εγκαίνιασε πρόσφατα την ιστοσελίδα του στο διαδίκτυο, με τη διεύθυνση www.ambetios.gr.

Ο επισκέπτης μπορεί να ενημερωθεί για την ιστορία του Συλλόγου, την ιστορία της Αμπετείου Σχολής, τις παλαιότερες εκδηλώσεις με φωτογραφικό υλικό, να μάθει για τα μέλη του Δ.Σ., τις Εφορίες, τις διαδικασίες εγγραφής, να ενημερωθεί για τις επόμενες εκδηλώσεις, να μάθει νέα από τους Αμπετεϊανούς, να διαβάσει σελίδες από το περιοδικό ΚΑΔΜΟΣ, τον οδηγό αλληλεπικοινωνίας «ξανά μαζί», παροικιακά νέα, τη δυνατότητα να επικοινωνήσει με το σύλλογο μας μέσω τηλεφώνου ή και με e-mail info@ambetios.gr

Επομένως με ένα κλικ είναι δυνατή η ενημέρωση

και η επικοινωνία των μελών μας από όλο τον κόσμο.

Επίσης έχει δημιουργηθεί μια ειδική ενότητα, (σύνδεσμοι -links), από όπου μπορούμε να επισκεφτούμε άλλα αδελφά σωματεία, συλλόγους και άλλα.

Ευχαριστούμε την κα Μπαρμίλη και τον κο Τάσο Λογοθέτη που ανέλαβαν την κατασκευή και συντήρηση της σελίδας.

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας ενημερωθείτε και προτείνετε.

Πολιτιστικές εκδηλώσεις- Εκδρομές

Στις 19 Ιανουαρίου στο ξενοδοχείο Χίλτον διοργανώθηκε ο ετήσιος χορός μας και η κοπή της πίτας. Στην εκδήλωση μας αυτή τιμήσαμε τον Αμπετειανό Πρέσβη κ. Π. Βλασσόπουλο με τον θυρεό της Αμπετειού Σχολής, για την πολύτιμη υπηρεσία που προσέφερε στους Αιγυπτίους και ειδικά στην Αμπετειού Σχολή, κατά τη θητεία του στο Κάιρο. Στο χορό, που ανέλαβε και έφερε εις πέρας με επιτυχία η Αντιπρόεδρος Βεατρίκη Βλασσόπουλου, παρευρέθησαν πολλοί επίσημοι προσκεκλημένοι και Αμπετειανοί. Η εκδήλωση σημείωσε μεγάλη επιτυχία, και όλοι διασκεδάσαμε μέχρι πρωίας. Για άλλη μία φορά, ευχαριστούμε την κ. Βεατρίκη Βλασσόπουλου.

Το Φεβρουάριο (23 Φεβρουαρίου) πραγματοποιήθηκε «Κελεμπία πάρτι» στο εντευκτήριο του ΣΑΕ με μεγάλη επιτυχία και πολύ κέφι.

Στις 8 - 10 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε το τριήμερο της Καθαράς Δευτέρας στο ξενοδοχείο Kinetta Beach, στην Κινέττα, ιδιοκτησίας του Αμπετειανού Βασίλη Σακελλάρη, και με τη φροντίδα του επίσης Αμπετειανού κ. Χρήστου Λεωνίδη. Ευχαριστούμε θερμά και τους δύο, για την εξαιρετική φιλοξενία, τις διευκολύνσεις και τις ειδικές οικονομικές προσφορές που έκαναν στο Σύλλογό μας. Αρκετά μέλη συμμετείχαν στο καρναβάλι και τον διαγωνισμό αμφίεσης. Στο Kinetta Beach hotel γιορτάσαμε από κοινού με την «Ένωση Παλαιών Προσκόπων Περιφέρειας Καΐρου, το «Τσουγκρίσμα του Αυγού», στις 11 Μαΐου.

Τον Οκτώβριο, (20 Οκτωβρίου) στα πλαίσια των εορταστικών εκδηλώσεων των 150 χρόνων της Αμπετειού Σχολής, οι Σύλλογοι Αθηνών & Καΐρου της Αμπετειού Σχολής, υπό την αιγίδα του Ιδρύματος Πολιτιστικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Πολιτισμού της Αιγύπτου, διοργάνωσαν συναυλία με την Κλασική Χορωδία της Τήνου και της Χορωδιακής Ομάδας ΚΑΠΗ του Δήμου Τήνου. Η εκδήλωση έλαβε χώρα στο Κάιρο, στο θέατρο Ουκάλετ ελ Γκούρι και σημείωσε μεγάλη επιτυχία με μεγάλη προσέλευση κοινού από την Ελλάδα καθώς και την Αίγυπτο. Το Δεκέμβρη (5 έως 11 Δεκεμβρίου) πραγματοποιήθηκε η προσκυνηματική εκδρομή στην Ιερά Μονή Σινά με αφορμή τον εορτασμό της Αγίας Αικατερίνης σε συνεργασία της Ι.Μ.Σ. Τα Χριστούγεννα, μια μικρή ομάδα Αμπετειανών συμμετείχε σε εκδρομή και παραμονή από τις 21 Δεκεμβρίου έως και 2 Ιανουαρίου στο Ξενοδοχείο

Kinetta Beach hotel για τον εορτασμό των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς. Πιστεύουμε να έχουμε την συμμετοχή σας στις εκδηλώσεις μας για να μπορούμε να διοργανώνουμε όλο και περισσότερες. Συνεργασία με αδερφά Σωματεία Ελληνική Κοινότητα Καΐρου και Αιγυπτιακή Πρεσβεία στην Αθήνα. Στο κεφάλαιο «συνεργασία», πρώτα-πρώτα δεν ξεχνούμε την Ελληνική Κοινότητα Καΐρου, και πάντοτε είμαστε αρωγοί στις προσπάθειες, τους αγώνες και τις εκδηλώσεις της, όπως συνέβη με τις εκδηλώσεις που αναφέραμε. Παράλληλα, ο Σύλλογός μας πιστός στο πνεύμα της συνεργασίας συμμετείχε ανελλιπώς στις εορταστικές εκδηλώσεις των αδερφών σωματείων.

Θέλω ιδιαίτερα να τονίσω την συνεργασία του συλλόγου μας με το Σύνδεσμο Αιγυπτιωτών Ελλήνων και ειδικά με τον αγαπητό πρόεδρο κύριο Φίλιππο Κοσσένα, γιατί ο ΣΑΕ είναι η μητέρα όλων των Αιγυπτιώτικων σωματείων και πάντοτε θα είμαστε στο πλευρό τους. Τέλος θα αναφερθώ στην άψογη συνεργασία και επικοινωνία με τους προέδρους όλων των Αιγυπτιώτικων Σωματείων. Η συνεργασία μας με την Αιγυπτιακή Πρεσβεία και ιδιαίτερα με τον Πρέσβη κ. Hamdi Lozah και τον Γεν. Πρόξενο Mohamed Mahmoud είναι αξιοσημείωτη και συμμετέχουμε ενεργά σε όλες τις πολιτιστικές εκδηλώσεις της Πρεσβείας. Στο σημείο αυτό του απολογισμού οφείλω να ευχαριστήσω θερμά τα μέλη του Δ.Σ του συλλόγου για την γόνιμη και ουσιαστική συνεργασία που είχαμε, την Α' αντιπρόεδρο Βεατρίκη Βλασσόπουλου, τον Β' αντιπρόεδρο Dr Αγάπιο Πετρίδη, τον γραμματέα μας Καίτη Μπαρμίλη, τον ταμία Ευριπίδη Πάσσαρη, και τα μέλη Ρένα Κεραμιδά, Κωνσταντίνο Ευφροσύνη και τον γιατρό Δημήτρη Καττή και Ίων Μπελένη.

Τελειώνοντας επιτρέψτε μου να υπογραμμίσω ότι ο σύλλογος μας αισθάνεται την στιγμή αυτή ιδιαίτερα υποχρεωμένος να ευχαριστήσει όλους εκείνους που με το ενδιαφέρον και την συμπαράστασή τους αγκάλιασαν τις προσπάθειές μας και τις υποστήριξαν ποικιλότροπα. Ευχαριστούμε τον Μακαριότατο Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας κ.κ. Θεόδωρο για την αγάπη και το θερμό ενδιαφέρον που επιδεικνύει προς εμάς, παρά τις πολλαπλές και βαρύτατες υποχρεώσεις του. Τον επίτιμο πρόεδρο του συλλόγου μας Αρχιεπίσκοπο Σινά κ.κ. Δαμιανό, για όλα όσα προσφέρει, παρά τον φόρτο των υποχρεώσεων του, για την Αμπετειού Σχολή και τους Αποφοίτους της σε Κάιρο και Αθήνα -πολύ περισσότερα από όσα προβλέπει το τυπικό καταστατικό της εφορίας μας.

Ευχαριστώ και όλους εσάς, τα μέλη του Συλλόγου μας, που παρευρίσκεστε απόψε εδώ. Η παρουσία σας άλλωστε, για την οποία θα παρακαλούσα να είναι ακόμη συχνότερη και συστηματικότερη, μάς δίνει τη δύναμη να συνεχίσουμε την όλη προσπάθεια για την υλοποίηση των αρχών και των στόχων του Συλλόγου μας.

Σας ευχαριστώ.

ΚΑΛΔΟΣ
1956

Πως θέρασα την Πρωταπριλιά

Μαμά, σήμερα είναι Κυριακή, μα και Πρωταπριλιά. Δεν πάμε εκδρομή έξω στην ανθοστόλιστη εξοχή;

Ναι θα πάμε, μου είπε.

Η χαρά τότε που πήρα, δεν λέγεται. Ύστερα από λίγο, πήραμε τα φαγητά μας και φύγαμε. Η μέρα ήταν πολύ ωραία, ανοιξιάτικη! Οι χρυσαφένιες αχτίδες του ηλίου ζέσταιναν τον κόσμο. Στον αέρα πετούσαν χαρούμενα τα χελιδόνια και γέμιζαν τον μυρωμένο αέρα με τα κελαηδήματά τους.

Ήλθε η Άνοιξη, είπα και όπως πάντοτε, το ανθοστόλιστον άρμα της το σύρουν τα χελιδόνια. Ύστερα από λίγο, φτάσαμε στην εξοχήν. Εκεί οι κήποι ήταν καταπράσινοι σαν ένα πολύχρωμο ταπέτο. Είχε λουλούδια, με λογίων- λογίων χρώματα, που μύριζαν πολύ ωραία. Το μάτι μας δεν εχόρταινε να τα βλέπει! Εκεί στο πολύχρωμο ταπέτο, έπαιζα μαζί με τα αδέρφια μου. Τα πνευμόνια μου γέμισαν από καθαρό οξυγόνο. Επίσημη εορτή είχαν στο μεγάλο αυτό κήπο τα άνθη. Άνθη εις τα δένδρα, άνθη εις τους θάμνους, άνθη εις την χλόην, άνθη παντού. Το πρόσωπό μου κοκκίνισε από τον ζωογόνο ήλιο. Κατά το ηλιοβασίλεμα φύγαμε ευχαριστημένοι. Καθώς φεύγαμε, θαυμάζαμε τη δύση του λαμπρού ηλίου, που τόσο μας δυνάμωσε και μας τόνωσε. Αξέχαστη θα μου μείνει αυτή η Πρωταπριλιά.

Νικόλαος Βαδής
Ε' Δημοτικού

ΚΑΛΔΟΣ
1956

Το καλλίτερο μου μάθημα

με τόσα άλλα που μου κινούν το ενδιαφέρον.

Εάν με ρωτούσαν να τους πω ποιο είναι το καλλίτερό μου μάθημα, θα απαντούσα: «Τα μαθηματικά». Μάλιστα τα μαθηματικά μ' αρέσουν περισσότερο από κάθε άλλο μάθημα. Θέλω να γίνω ένας καλός και ζακουστός μαθηματικός. Οχι, βέβαια Αϊνστάιν. Να μπορώ να λύνω δύσκολα Μαθηματικά και Γεωμετρικά προβλήματα. Να βρίσκω ένα δισεκατομύριο τρεις χιλιάδες πεντακόσια δέκα τρία και μισό επί τον εαυτό του πόσο κάνει με την πρώτη. Να βρίσκω πότε η γη θα σταματήσει και πότε ο ήλιος θα σβήσει. Πόσοι κόκκοι άμμου περιέχονται μέσα σ' ένα κυβικό μέτρο, και πόσο βάρος ατμό βγάζει μια ατμομηχάνη επί μια ώρα. Δεν παραμελώ να πω ότι θα βρω και τετραγωνισμό του κύκλου. Θα βρω επίσης πόσην αντίστασιν έχει το χαρτί και το ατσάλι. Θα σχετίζομαι με τον μαγνητισμό και τον ηλεκτρισμό, και

Εδουάρδος Αλοσκούφης
Στ' Δημοτικού

Για να έχετε γρήγορη ενημέρωση παρακαλούμε στείλτε μας στο
info@ambetios.gr
ονοματεπώνυμο και e-mail δικό σας ή κάποιου μέλους της οικογένειάς σας

Τα έθιμα της Κυριακής των Βαΐων και η κοπτική προέλευση της ονομασίας τους

Γράφει ο Γιάννης Φουρτούνας – Κοπτολόγος

Τα έθιμα των Βαΐων είναι έθιμα που είναι βαθιά ριζωμένα στη λαϊκή ψυχή και διατηρούνται επί δύο χιλιετίες, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Αίγυπτο. Πρόκειται για μία παμπάλαιη παράδοση των πρώτων χριστιανικών αιώνων που διαφυλάξαμε έως και σήμερα.

Ως γνωστόν, την Κυριακή των Βαΐων, σε όλες τις εκκλησίες της χριστιανοσύνης ευλογούνται και μοιράζονται δάφνες εις ανάμνησι της υποδοχής που επιφύλαξε ο λαός στο Χριστό κατά τη θριαμβευτική είσοδό Του στα Ιεροσόλυμα, με κλάδους φοινίκων.

Παρόμοια παράδοση εκράτησαν και οι Κόπτες κι έτσι αν κανείς πάει το πρωί της Κυριακής των Βαΐων σε κάποια εκκλησία των Κοπτών θα διαπιστώσει ότι οι Κόπτες προσέρχονται στις εκκλησίες κρατώντας ανά χείρας μεγάλους κλάδους φοινίκων, τα δε μικρά παιδιά μικρότερους κλάδους, με όμορφα λουλούδια περιπελεγμένους.

Αν παρατηρήσουμε παλιές εικόνες, τόσο της κοπτικής εκκλησίας όσο και βυζαντινές, θα διαπιστώσουμε ότι τα πλήθη των ανθρώπων που απεικονίζονται σ' αυτές τις εικόνες, κρατούν κλάδους φοινίκων και με αυτούς τους κλάδους, των φοινίκων, υποδέχονται το Χριστό. Παρ' όλ' αυτά όμως εμείς αντικαθιστούμε τα βάια με ένα άλλο ιερό δέντρο, το δέντρο του Αβόλλωνα, που ήταν η δάφνη. Τούτο όμως το πράττουμε, διότι

Κοπτικό χειρόγραφο με την είσοδο του Χριστού στα Ιεροσόλυμα. Οι κλάδοι με τους οποίους υποδέχονται το Χριστό είναι κλάδοι φοινίκων, που εικονίζονται στο βάθος της εικόνας.

στην Ελλάδα δεν ευδοκιμούν οι φοίνικες, α λ λ ά σ τ η ν πραγματικότητα τα βάια είναι οι φοίνικες, διότι στην κοπτική γλώσσα *na, nae* (βα, βάι) είναι ο φοίνικας.

Κατ' αυτόν τον τρόπο χρησιμοποιούμε τη κοπτική λέξη **βάια** αποκλειστικά την ημέρα των Βαΐων και καθαρά για θρησκευτικούς σκοπούς, εξ ου και η χρονικά εξειδικευμένη ονομασία της δάφνης **βαγιά, βαγιόκλαδα** κατά τη διάρκεια της χρήσης της ως φοινίκων. Χρησιμοποιούμε λοιπόν αυτές τις λέξεις χωρίς να γνωρίζουμε την κοπτική τους προέλευση **βάια, Κυριακή των Βαΐων, βαγιά, βαγιόκλαδα, βαγιολούλουδα** και πολλοί φέρουνε την ονομασία **Βάιος** και **Βάγιος, Βαία** και **Βαΐτσα**, χωρίς να γνωρίζουν ότι το όνομα τους είναι κοπτικό...

Υπάρχουν όμως και περιοχές στην Ελλάδα με κοπτική ονομασία με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα το **Βάι** της Κρήτης, που βρίσκεται νοτιότερα της Ιεράπετρας στη επαρχία της Σητείας, ένα κρυφό κι απόμερο λιμάνι μ ένα πανέμορφο φοινικόδασος, όπου πήγαιναν οι πειρατές μετά τις δηώσεις και έκρυβαν τα πλοία τους. Είναι γνωστό ότι η καταγωγή των

περισσότερων και των πλέον σημαντικών εξ αυτών ήταν από παράλια της βόρειας Αφρικής.

Γύρω από τα βάια υπάρχουν αρκετά έθιμα, τα οποία σχετίζονται με την αρχαία παράδοση της χρήσης των φοινίκων τους πρώτους αιώνες.

Κόπτες στην Αμπασία έξω από το Κοπτικό Πατριαρχείο την Κυριακή των Βαΐων με κλάδους φοινίκων ανά χείρας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα, μεταξύ άλλων είναι και το παλαιό έθιμο που διατηρείται ως σήμερα στο Τρίκερι Πηλίου σύμφωνα με το οποίο οι νιόπαντρες γυναίκες μαζεύουν από το δάσος δάφνες τις χορεύουν με το παραδοσιακό τρικεριώτικο τραγούδι

«ούλες οι δάφνες δάφνες, ούλες οι δαφνοπούλες

Την παραμονή, νιόπαντρη Τρικεριώτισσα πάει τη λειτουργιά στον εσπερινό και τα βάρια για να μοιραστούν στο εκκλησίασμα.

Την Κυριακή των Βαΐων, Τρικεριώτισσες κρατούν την «κλαμούρα» από βάρια, έξω από την εκκλησία του χωριού.

πολέμους. Αυτόν άλλωστε προεικόνιζαν και εξεικόνιζαν, τον νικητή του θανάτου Χριστό τον όντως βασιλέα και θεόν, προς τον Οποίον και τα πλήθη εκραύγαζον το «Ωσαννά», έχοντας ανά χείρας τους κλάδους των φοινίκων, όπως ακριβώς και η αρχαία συνήθεια να υποδέχονται τοιουτοτρόπως τους βασιλείς. Διότι ο φοίνικας ήτο αφ' ενός σύμβολον της νίκης, αφ' ετέρου δε, ως αειθαλές δένδρο, σύμβολο επίσης της αιωνίου ζωής και βασιλείας.

Ούλες τις εφύλλισα και τις κορφολόγισα....»

πηγαίνουν την παραμονή της Κυριακής των Βαΐων στην εκκλησία την «κλαμούρα» από «βάρια», που είναι ο πιο ωραίος κλάδος περιποιημένος και στολισμένος με εορταστική κορδέλλα και που την τοποθετεί ο ιερέας του χωριού στο Ιερό, για να τους την παραδόσει την επομένη.

Οι κλάδοι επίσης των φοινίκων, που χρησιμοποιούνταν σε πολλά μέρη της αχανούς Βυζαντινής αυτοκρατορίας ήσαν σύμβολα νίκης. Η θριαμβευτική

είσοδος του Χριστού στα Ιεροσόλυμα ήταν κατά τον τύπο των θριάμβων των αυτοκρατόρων που επέστρεφαν στην μητρόπολη νικητές από ισχυρούς

Για να έχετε γρήγορη ενημέρωση παρακαλούμε στείλτε μας στο
info@ambetios.gr
 ονοματεπώνυμο και e-mail δικό σας ή κάποιου μέλους της οικογένειά σας

ΣΧΟΛΙΑΖΟΥΜΕ...

Από την εφημερίδα ΝΕΟ ΦΩΣ.

19-01-09 ΥΠΕΡΗΦΑΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΑΕ Ο ΥΦΥΠΕΞ Θ. ΚΑΣΣΙΜΗΣ

Το θέμα επικοινωνίας εθίγη σε προηγούμενα τεύχη του Κάδμου. Δυστυχώς το πρόβλημα είναι πολύπλευρο και χρειάζεται χρόνο και όχι μόνο. Ξεκινώντας από την Γλώσσα στο «νοικοκυριό» του Αποδήμου Ελληνισμού και τελειώνοντας με την αφομοίωση του υπ' αρ. 1 εχθρού του, η επικοινωνία στηρίζεται με ΕΝΑ δίωρο εβδομαδιαίως με την ευγενική φιλοξενία της κρατικής τηλεόρασης. Αλλοίμονο και έλεος κύριοι άρχοντες του ΣΑΕ, αρκετός πλέον ο εμπαιγμός. Με τέτοια κατάσταση ψήφοι δεν κερδίζονται.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ο Β' «ΑΜΕΣΗ ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΟΥ ΣΟΥΕΖ»

Με όλο τον σεβασμό και ευλάβεια στο πρόσωπο του Ποιμενάρχη της παροικίας, αναγκάζομαι για ένα σκληρό σχολίο, σε κάποια στιγμή που το καράβι μας βυθίζεται με αργό αλλά σταθερό ρυθμό, με 5 μαθητές για την πρώτη του Δημοτικού και άλλους 5 για την πρώτη Γυμνασίου. Η Εκκλησία μια ζωή είναι δίπλα στην εκπαίδευση και το σχολείο πάντοτε το αγκάλιαζε και το αγκαλιάζει. Η εκκλησία στο Σουέζ, την οποία επισκεφθήκαμε αρκετές φορές και λειτουργήσαμε, καλά κρατεί σε σχέση με το σχολικό κτίριο δίπλα που κινδυνεύει σχεδόν με κατάρρευση. Μια στοιχειώδης υποστήλωση θα μπορούσε να αποτρέψει την κατάσταση. Οραματικά είναι ένα άριστο κτίριο σχολείου και οικοτροφείου. Όταν η επάνδρωση που ξεκινάμε πιλοτικά θα έχει ωριμάσει. Αυτά τα λίγα Μακαριότατε και μη με παρεξηγήσετε για το θάρρος, εμείς οι πάροικοι πονάμε την παροικία και δεν θέλουμε να την χάσουμε. Ο δικός μας πόνος ξεχωρίζει, διότι γεννηθήκαμε εδώ. Τέλος, υπάρχουν περίπου 14.000 ελληνόπουλα, σύμφωνα με στατιστική από τηλεοράσεως σε είδηση, που στερούνται γονέων και ευρίσκονται στα διάφορα ιδρύματα της χώρας. Αυτά τα παιδιά θα μπορούσαν να ΥΙΟΘΕΤΗΘΟΥΝ από την

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ και την ΓΛΩΣΣΑ, επανδρώνοντας τα σχολεία της Ομογένειας, έτσι ώστε να κτιστεί μια γέφυρα με την Ελλάδα και να διατηρηθεί η επιβίωση και η αναβίωση της Δεύτερης Ελλάδας του εξωτερικού. Το όραμα είναι πλέον ελπιδοφόρο και πραγματοποιήσιμο εάν η Εκκλησία όπως παλιά με το «φεγγαράκι μου λαμπρό...» που έσωσε και ανέστησε το ελληνικό έθνος, επαναλάβει την «ιστορία» όπως συνηθίζει να επαναλαμβάνεται. Επίσης, ελπίζουμε η προσφορά που δώσαμε για τη Μελαχροίνειο, να τύχει θετικής εγκρίσεως εκ μέρους της εκκλησίας, καθότι είναι κάτι που αρκετά χρόνια περιμέναμε για τις άμεσες ανάγκες της εκπαίδευσης στα σχολεία μας. Στηριζόμεθα πολύ σ' αυτό.

Στο τοπικό φύλο της παροικίας (23-02-09) ο Κύπριος Πρέσβυς κ. Πέτρος Ευτυχίου αποχωρών με τη λήξη της θητείας του, αναφέρεται στη συρρίκνωση των Ελληνοκυπρίων. Καταλύτης γνωστός στο Αιγυπτιώτη Ελληνισμό εδώ και πολλά χρόνια, που μαζί με την αφομοίωση, τους μικτούς γάμους και την παγκοσμιοποίηση αποτελούν το τρίπτυχο της ημερομηνίας λήξεως των παροικιών Καΐρου-Αλεξανδρείας, τα τελευταία προπύργια των Θερμοπύλων μεταναστών του 1900. Πολλά προσέφεραν οι Κυπριακές Αδελφότητες Καΐρου-Αλεξανδρείας, όλα αυτά τα χρόνια και μέχρι σήμερα συνεχίζουν να στηρίζουν την Παροικία. Δια της στήλης αυτής επιθυμούμε όμως εμείς οι Καΐρινοί πάροικοι, να στείλουμε μήνυμα στον νέο Πρέσβυ που θα αντικαταστήσει τον απερχόμενο κ. Π. Ευτυχίου, - να έλθει σε επαφή με τα σχολεία μας και να ενημερωθεί με την παρούσα φάση στην οποία αυτά ευρίσκονται. Ιδιαίτερα και παράλληλα με τις λοιπές συναντήσεις που θα έχει, θα ήμασταν ευγνώμονες για μια συνέντευξη με την Σύνταξη του περιοδικού μας, για συζήτηση κυρίως σε εκπαιδευτικά θέματα.

02-03-09. Με χαρά πληροφορηθήκαμε την εκλογή του Ν. Βαδή, εκδότη του περιοδικού,

στο Δ.Σ. του Συνδέσμου Αιγυπτιωτών Ελλάδος (Σ.Α.Ε) με πρόεδρο τον Φ. Κοσσένα, τον άθικτο ανεμοδαρμένο βράχο της Αλεξάνδρειας. Για τον εκδότη μας θα επανέλθουμε διότι **χρωστάμε**.

Πρεσβευτής Ελληνισμού: Πάνε 12 χρόνια περίπου, από την καθιέρωσή του. Οι καιροί όμως άλλαξαν, κατά συνέπεια έχει αλλάξει και ο ρόλος των πρεσβευτών. Η Δεύτερη Ελλάδα της Ομογένειας όπως έχουμε γράψει βρίσκεται καθ' οδόν προς το ναδίρ της, όταν τα ελληνικά σχολεία, το ένα μετά το άλλο

κλείνουν. Ευτυχώς ο Ποιμενάρχης της Αλεξάνδρειας ανοίγει σχολεία στην Αφρική. Σύντομα θα κληθεί για βοήθεια και **αλλού**, είναι προικισμένος με αυτήν την εμπειρία και η τιμή που θα του επιδοθεί είναι αντάξια της ενάρετης προσωπικότητάς του. Καλή δύναμη είναι η ευχή όλων μας. Για τον Ιωάννη Δόρμπε μας πρόλαβαν τα Παναιγύπτια και το Νέο Φως. Πάντα άξιος και αντίστροφα άξιος για πάντα.

Γ.Π.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ

ΑΜΠΕΤΕΙΟΣ

Συνέχεια από τη σελίδα 3

Επανέρχομαι στο θέμα μου. Πορεία για αναβίωση έχει η Αμπέτειος με δύο βασικά στοιχεία. Την ελληνική γλώσσα και την επάνδρωση των σχολείων στο εξωτερικό. Για το πρώτο θέλω να διευκρινίσω, όταν λέω ελληνική γλώσσα δεν εννοώ ελληνομάθεια. Η ελληνομάθεια είναι όπλο του πολιτιστικού σχήματος και πάει αλλού. Πηγαίνει στη μετανάστευση και στην παγκοσμιοποίηση όροι μακριά από την αμιγή ελληνική ομογένεια, που σήμερα φαίνεται να απειλείται σκιά μη με πείτε ρατσιστή, διότι ρατσιστής δεν είμαι, όταν στηρίζω το παπούτσι από τον τόπο σου... τη σοφή λαϊκή ρήση των προγόνων μας.

Με τα δύο προαναφερθέντα θέματα επομένως η Αμπέτειος ασχολήθηκε και άνοιξε πιλοτικά το δρόμο για την επάνδρωση. Στην Ελλάδα έχουμε 14.000 περίπου παιδιά άνευ γονέων σε διάφορα Κέντρα Πρόνοιας και 3.000 περίπου ανύπανδρες μητέρες.

Τα πρώτα στελεχώνουν τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στο εξωτερικό και τα δεύτερα τη πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Για τη νεολαία στο εξωτερικό κινείται η Αμπέτειος με την επανίδρυση του Συλλόγου Αποφοίτων Αμπετείου Σχολής Καΐρου με πρωταγωνίστρια την

καταξιωμένη κοπέλα μας τη κα Βίλλυ Πολίτου. Ο πατέρας της Νικόλας Πολίτης επίκουρος και ακούραστος.

Κλείνω με το δεύτερο βασικό θέμα τη γλώσσα. Η γλώσσα πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα. Η γλώσσα στο νοικοκυριό της ομογένειας του μικτού γάμου είναι εκείνο που απασχολεί και θα απασχολήσει την Αμπέτειο. Ένα διεθνές συνέδριο επί του θέματος αυτού είναι εκείνο που θα ξεκινήσει την μεγίστου ενδιαφέροντος διαδικασία της εισαγωγής της στη μικτή οικογένεια.

Το διεθνές αυτό συνέδριο θα είναι το πρώτο μεν, αλλά και κάπως διαφορετικό από τα άλλα. Η πρωτοβουλία αφιερώνεται στο Σύλλογο Αμπετείου Αθήνας και το Σύλλογο Αποφοίτων Αμπετείου στο Κάιρο, και θα έχει ένα μέρος συνέδρων 30 περίπου νοικοκυριά σε δίκλινα ή τρίκλινα δωμάτια για 2 διανυκτερεύσεις κατά τη διάρκεια του 3ημερου συνεδρίου με θέμα «Προσέγγιση της Γλώσσας στα νοικοκυριά της ομογένειας».

Το συνέδριο διεθνούς επιπέδου θα έχει πλέον των 300 συνέδρων, με εισηγητές καταξιωμένους και αναγνωρισμένους καθηγητές προσήκοντες στο θέμα.

Γ. Π.

Σύντομο ιστορικό της Αμπετείου Σχολής

Γράφει ο Μιχάλης Γεράκης

Καθηγητής Φυσικής που εργάστηκε με ζήλο και αυταπάρνηση για το αρχείο της Σχολής και γι' αυτό τον ευχαριστούμε από καρδιάς.

Εικάζεται πως η καταγωγή των ιδρυτών της Σχολής ήταν από τη Χίο. Η οικογένεια Θεοδούλου (το ελληνικό όνομα της οικογένειας Αμπέτ) γύρω στα 1700 εγκαταλείπει το νησί προς άγνωστη κατεύθυνση, και τα ίχνη της εντοπίζονται λίγο αργότερα στο Μπάαλμπεκ της Συρίας, από όπου σύντομα μετακινήθηκε στην Αίγυπτο. Φαίνεται πως ο προπάππος των δωρητών με τους δυο γιους του Δημήτριο και Ιάκωβο εγκαταστάθηκε στο Κάιρο μεταξύ του 1710 και του 1720 και σύντομα κατά το σύνηθες της εποχής μετέτρεψε το όνομα της οικογένειας στα αραβικά (Θεόδουλος = υπηρέτης του Θεού? Αμπτ-Αλλάχ? Αμπτ? Αμπέτ). Ο Ιάκωβος Αμπέτ απέκτησε ένα γιο, τον Μιχαήλ, ο οποίος με τη σειρά του αποκτά πέντε παιδιά, τη Σουζάνα, τον Παύλο (ο οποίος πεθαίνει σε νεαρή ηλικία), τον Ραφαήλ, τον Ανανία και τον Γεώργιο.

Μετά το θάνατο της μητέρας τους Ελένης, ο Γεώργιος παραμένει στο Κάιρο, ενώ οι δύο μεγαλύτεροι αδελφοί εγκαταλείπουν την πόλη το 1835, εγκαθίστανται στη Ερμούπολη της Σύρου όπου αναπτύσσουν έντονη επιχειρηματική δραστηριότητα και αποκτούν την ελληνική υπηκοότητα. Κάνουν πολλές δωρεές στο νησί (ίδρυσαν επίσης και τον Αμπέτειο Οίκο Τυφλών, που εδρεύει στην Καλλιθέα της ΚΑθήνας) και ανακηρύσσονται δωρητές της Ερμούπολης. Το 1843, μετά από παραμονή 8 ετών εγκαταλείπουν τη Σύρο και εγκαθίστανται ο μὲν Ανανίας στο Λονδίνο, ο δε Ραφαήλ στην Οδησό όπου και συνεχίζουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Ο Ανανίας παρέμεινε στο Μάντσεστερ και το Λονδίνο συνεχώς μέχρι τον ξαφνικό του θάνατο το 1861, ενώ ο Ραφαήλ, ως ρώσος πολίτης, επέστρεψε το 1849 μετά το θάνατο του Γεώργιου στο Κάιρο, όπου και παρέμεινε μέχρι το θάνατό του το 1866.

Εμπνευστής της ιδέας για την ίδρυση Σχολής που θα προσφέρει Ελληνορθόδοξη Παιδεία στο Κάιρο, θεωρείται ο μικρότερος αδελφός Γεώργιος, ο οποίος και καταθέτει για τον σκοπό αυτό το σεβαστό ποσό των 3700 λιρών στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος στην Αθήνα. Με τη διαθήκη του (1849) κληροδοτεί στους μεγαλύτερους αδελφούς του Ραφαήλ και Ανανία την προσωπική του περιουσία (20000 τάλαντα)

με εντολή να εκπληρώσουν την επιθυμία του. Στη περιουσία της Σχολής αργότερα προστίθενται 40000 λίρες, ποσό που της παραχωρείται με τη διαθήκη του Ανανία (1861). Η οικονομική ευρωστία της Σχολής ενισχύεται ακόμα περισσότερο με την περιουσία και του Ραφαήλ (8500 στρέμματα γης) μετά τον θάνατο του τελευταίου το 1866.

Με την προτροπή του Γεώργιου, οι τρεις αδελφοί αποφασίζουν το 1848 την ανέγερση κτιρίου κατάλληλου για σχολή αρρένων σε οικοπέδο που βρίσκεται στη συνοικία Γκουανία της Γκαμαλία (κοντά στο σημερινό Μούσκι) στο Κάιρο, συνοικία με έντονη τη παρουσία του ελληνικού στοιχείου που συσπειρώνεται γύρω από το εκεί Σιναϊτικό μετόχι. Οι εργασίες κατασκευής άρχισαν το 1854 και το κτίριο αποπερατώθηκε 2 χρόνια αργότερα, το 1856. Η πρώτη Αμπέτειος Σχολή άρχισε να λειτουργεί το Σεπτέμβριο του 1860. Σύμφωνα με την πρόσκληση που έστειλε ο Ραφαήλ Αμπέτ στον Πρόξενο της Ελλάδας στο Κάιρο, τα επίσημα εγκαίνια της Σχολής έγιναν χοροστατούντος του τότε σεβ. Αρχιεπισκόπου Σινά Κυρίλλου Γ' του Βυζαντίου την 31η Ιανουαρίου 1861.

Με την ιδρυτική πράξη της Αμπετείου, ο Ανανίας και ο Ραφαήλ Αμπέτ διατυπώνουν την επιθυμία τους, αναγνωρίζουν ως «...λυσιτελεστάτην και αναγκαιοτάτην την σύστασιν εκπαιδευτικού τινος καταστήματος, ως του μόνου δυναμένου να μορφώσει και καταρτίσει την παιδικήν ηλικίαν και παράσχει τη κοινωνία άνδρας αγαθούς, πολίτας εναρέτους και χρησίμους και ευσεβείς χριστιανούς...» και θέτουν τη Σχολή υπό την προστασία της Ρωσίας και της Ιεράς Μονής της Αγίας Αικατερίνης του Σινά. Στο λεπτομερές ιδρυτικό καταστατικό ορίζουν επίσης να ασκείται η διοίκηση του σχολείου από Κμία Εφορεία (κατά τα πρότυπα του νόμου 58/18-2-1834 «περί δημοσίας εκπαιδεύσεως» του νεοσύστατου Ελληνικού Κράτους), της οποίας Πρόεδρος θα είναι ο εκάστοτε Αρχιεπίσκοπος της Ιεράς Μονής.

Είναι γεγονός πως η υψηλή προστασία της κραταιής τσαρικής Ρωσίας (δια του Σέργιου Ραζμόφσκι, πρώην διπλωμάτη και Εφόρου της Σχολής), διαφύλαξε αρκετές φορές την

ελληνορθόδοξη φυσιογνωμία της Αμπετείου από προσπάθειες τρίτων να προσβάλουν τη διαθήκη των δωρητών. Από το 1880 και επί μακρόν η Εφορεία της Σχολής ενεπλάκη σε μια σειρά διενέξεων και δικών με ποικιλώνομους απαιτητές της περιουσίας της. Παρά την αδιαφορία της Σοβιετικής Ένωσης (στην οποία μετεξελίχθηκε η τσαρική Ρωσία μετά το 1917), το έντονο ενδιαφέρον της Ελληνικής παροικίας, της Ι.Μ.Σινά και του Ελληνικού Προξενείου στο Κάιρο, έδωσε το φθινόπωρο του 1926 αίσιο τέλος στο πολυδαίδαλο «Αμπετειακό ζήτημα». Είναι γεγονός ότι η συμβολή του νεοεκλεγέντα Αρχιεπισκόπου Σινά Πορφύριου του Γ' και προέδρου της Εφορείας, υπήρξε καταλυτική στη διαμόρφωση του τελικού καθεστώτος που διέπει και σήμερα τη λειτουργία της Σχολής κάτω από την υψηλή προστασία της Ιεράς Μονής Αγίας Αικατερίνης του Σινά, ρύθμιση, που εκτός των άλλων ικανοποιεί και το Αιγυπτιακό Κράτος.

Η σύνταξη στα ελληνικά και αραβικά του ιδρυτικού κανονισμού λειτουργίας της Σχολής ολοκληρώθηκε μετά από διεργασίες ενός ολόκληρου χρόνου με την καθοριστική συμβολή του πανεπιστημιακού καθηγητή Φίλιππου Ιωάννου και υπογράφηκε από τους αδελφούς Αμπέτ στις 10 Μαρτίου 1861. Το αρχικό κείμενο στη συνέχεια δέχθηκε αρκετές βελτιωτικές επεμβάσεις της Εφορείας με τη συμμετοχή του Ραφαήλ (όσο βρισκόταν εν ζωή). Η οριστική διατύπωση του κειμένου ολοκληρώθηκε μετά το θάνατό του, στις 2 Οκτωβρίου 1867 και φέρει την υπογραφή του προέδρου της Εφορείας, σεβ. Αρχιεπισκόπου Σινά Κυρίλλου Γ'.

Η Σχολή αναγνωρίστηκε πλήρως από τις τοπικές εκπαιδευτικές αρχές αλλά και από τις ελληνικές με το υπ' αριθμ. 20482/11-12-1904 Διάταγμα του Υπουργείου των Εκκλησιαστικών και της Δημόσιας Εκπαίδευσης. Σύμφωνα με την αλληλογραφία που αναπτύχθηκε εκατέρωθεν, η αναγνώριση επικυρώθηκε οριστικά από το Υπουργείο Παιδείας της Αιγύπτου με την 4563/11-12-1957 πράξη και στη συνέχεια με απόφαση της Επιτροπής Ιδιωτικής Εκπαίδευσης της Βορείου Εκπαιδευτικής Ζώνης Καΐρου την 1-12-1963. Ως επίσημη ημερομηνία ίδρυσης της Σχολής φέρεται η 1η Σεπτεμβρίου 1860. Σήμερα το ελληνόφωνο τμήμα (η Σχολή διατηρεί επίσης αραβικό και αγγλικό τμήμα) λειτουργεί ως ημερήσιο ιδιωτικό Αιγυπτιακό Σχολείο με άδεια του Υπουργείου Παιδείας της Αιγύπτου (Υπουργική Απόφαση 306/1993) με την επίσημη ονομασία «ΑΜΠΕΤΕΙΟΣ ΣΧΟΛΗ ΚΑΪΡΟΥ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ Τμήμα» στη διεύθυνση 22A Osman Ibn Affan, Heliopolis-Cairo.

Η ίδρυση της Σχολής έγινε δεκτή από τους Έλληνες παροίκους του Καΐρου με ιδιαίτερη ικανοποίηση. Σύμφωνα με το ιδρυτικό καταστατικό, η φοίτηση ήταν ελεύθερη, ανεξάρτητα φυλής και θρησκείας του μαθητή.

Έτσι την πρώτη σχολική χρονιά ενεγράφησαν 120 μαθητές (όλοι Έλληνες, εκτός από 7-8 Κόπτες ή Αρμένιους). Η λειτουργία του σχολείου ξεκίνησε με 4 τάξεις του δημοτικού και δύο του «ελληνικού» (αργότερα γυμνασίου). ΚΓια την ιστορία του πράγματος, ως σχολάρχης ορίστηκε από την Εφορεία ο ανάπηρος αγωνιστής του 1821 Αθανάσιος Βιολέττας, αραβικά δίδασκε ένας υιοθετημένος αφρικανός δούλος του Ραφαήλ (φέρων το όνομα Αμπέτ) και γαλλικά ο κ. Μπιγιάρ.

Παρά το γεγονός πως το ιδρυτικό καταστατικό της Σχολής προέβλεπε ως πρώτη γλώσσα διδασκαλίας την ελληνική, η μεγάλη προσέλευση αραβοφώνων μαθητών ανέδειξε «παιδαγωγικά και παιδονομικά προβλήματα», τα οποία σύμφωνα με ομόφωνη απόφαση της Εφορείας την υποχρέωσαν να ιδρύσει το 1876 ιδιαίτερο τμήμα για τους αραβόφωνες μαθητές με το αναλυτικό πρόγραμμα του Αιγυπτιακού Υπουργείου Παιδείας. Το 1895, ο μεγάλος αριθμός των μαθητών οδήγησε σε μετεγκατάσταση της Σχολής από τη Γκουανία σε νέο μεγαλύτερο ιδιόκτητο κτίριο. Επρόκειτο για την κατοικία του Μπλούμ Πασά στην οδό Μπουλάκ, για την αγορά της οποίας η Εφορεία κατέβαλε το ποσό των 7000 λιρών Αγγλίας. Πολύ σύντομα, το νέο κτίριο δεν ήταν σε θέση να ικανοποιήσει τις όλο και μεγαλύτερες ανάγκες της Σχολής, γεγονός που οδήγησε την Εφορεία το 1900 στην ανεύρεση νέου οικοπέδου στην οδό Φουάντ και την ανέγερση νέων διδακτηρίων. Το 1955 η Αμπετείου εγκαταλείπει το κτίριο της οδού Φουάντ και μεταφέρεται σε πολύ μεγαλύτερες και σύγχρονες για την εποχή κτιριακές εγκαταστάσεις στην περιοχή Ντεμερντάς.

Η συρρίκνωση του ελληνικού στοιχείου που οδήγησε τον σεβ. Αρχιεπίσκοπο Σινά Δαμιανό ως πρόεδρο και τα μέλη της Εφορείας (σε συνεννόηση με την Ελληνική Κοινότητα) στην απόφαση να αναστείλουν τη λειτουργία του Δημοτικού Σχολείου και να διατηρήσουν μόνο το Γυμνάσιο και το Λύκειο, η πλήρης εναρμόνιση του εκπαιδευτικού προγράμματος με αυτό του Ελληνικού Υπουργείου Παιδείας και άλλοι κοινωνικοπολιτικοί ή παιδαγωγικοί λόγοι, είχαν σαν αποτέλεσμα τη νέα μετεγκατάσταση του ελληνόφωνου τμήματος (Γυμνάσιο και Λύκειο) στην Ηλιούπολη (1987), όπου συστεγάζεται με την Αχίλλοπούλειο Σχολή (το μοναδικό σήμερα ελληνόφωνο Δημοτικό Σχολείο του Καΐρου) σε κτίριο (πρώην Σπετσεροπούλειο ορφανοτροφείο) το οποίο ανήκει στην Ελληνική Κοινότητα Καΐρου η οποία και παραχώρησε τμήμα του για τη λειτουργία της Αμπετείου στην Ι.Μ. Σινά έναντι συμβολικού ετήσιου μισθώματος.

ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΟ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟ ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ

Γράφει ο εκπαιδευτικός ΛΑΜΠΡΟΣ ΜΠΕΜΟΒΙΑΣ

Όποιος δεν μπορεί να καταλάβει την πολυδύναμη σχέση του Έλληνα και του Άραβα με τα γύρω τους εκείνος ποτέ δεν θα κατανοήσει και την αναγκαιότητα συνύπαρξης των δύο λαών μας. Και δεν είναι τόσο εύκολο να παραδεχθεί ο οποιοσδήποτε πόση σημασία υπάρχει στην εδώ παραγωγική μας παρουσία. Ας πούμε και μέχρι σήμερα. Πετύχαμε διότι όπου έπρεπε περιορίζαμε την περηφάνια μας, καταπίναμε την ακαταδεξιά μας και τρέχαμε πίσω από τα γεγονότα. Όλα τ' αντιμετωπίζαμε με αξιοπρέπεια. Δεν μέναμε μόνο στις διαπιστώσεις... Προχωρούσαμε παραπέρα. Πάνω στα δυνατά μας σημεία. Και ως είναι φυσικό, οι απρόβλεπτες ιστορικές προσβολές στα προσωπικά, ανακάλυπταν αντανάκλαστικά άλλου είδους, ανθρώπινου ήθους. Γι' αυτό και πρέπει να το πούμε πως η δικιά μας πορεία στην Αφρική, ως εμπειρία είναι διαφορετική. Βιωματική, συσσωρευτική και διόλου ευκαταφρόνητη. Και το μέλλον παραμένει χωρίς πεισιθάνατη προοπτική.

ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ ΑΠ' ΤΑ ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΙΚΑ ΑΓΑΠΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΒΑΓΟΜΙ ΤΩΝ ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΩΝ

Περήφανο καθώς φερνάει
κατ' αω' τη γέφυρα ταχύ
λες κι έρχεται αω' τα κάη
ωρος ένα τέλος και μια αρχή

Το βλέπω τώρα μόνο τώρα
και σκέψεις θάνω στη γραμμή
τρέχουνε με μεγάλη φόρα
μέ μια ανερμήνευτη ορμή

Το σκέφτομαι αν σταματήσει
ωριν τον εσόμενο σταθμό
θ' αλλάξει τίποτα στη φύση
αω' τον αιώνιο της ρυθμό,

ΤΟ ΠΑΡΑΦΟΡΤΩΜΕΝΟ ΤΡΑΙΝΟ
ΤΟΥ ΠΟΡΤ- ΣΑΙΝΤ

Μ' ένα μεγάλο θροβολέα
από πολύ- πολύ μακριά
ερχότανε από τα βράια
τα χρόνια τα μοναδικά

Περίβον στις εστιά και τριάντα
εσταματούσε προς τα εκεί
πολύ συχνά αλλ' όχι πάντα
με καθυστέρηση μικρή

Ολόφωτη μες στα σκοτάδια
η μαύρη τον ατμομηχανή
μον άρπασε καλά σημάδια
από μια θλουσία εσποχή

ΕΤΣΙ ΟΠΩΣ

Έτσι όπως φεύγει το βαγόνι
κι αφήνει πίσω τα θαλιά
τι νάναι αυτό που με πληγώνει
μέσα σε τέτοια χειμωνιά,

Σ' αυτήν εδώ τη διαδρομή μου
ποιος ξέρει τι με κινηγά
έτσι όπως φεύγει η ζωή μου
και χάνεται σιγά- σιγά

Έτσι όπως φεύγει αυτό το τραίνο
και αφήνει πίσω τον πολλό
βλέπω ένα κόσμο περασμένο
πατατημένο στα θαλιά
ΤΡΟΧΟΙ ΤΩΝ ΤΡΑΙΝΩΝ

Κοιτούσα τους τροχούς των τρενών
που πάνε κι έρχονται γραμμή
σαν ένα είδος πληρωμένων
εσάνω στην πελώρια γη

Τους κοίταξα εκεί συνέχεια
κι έτσι όπως τρέχανε με ορμή
δεν ξέρω από ποια συνέχεια
μον φάνηκαν σαν συνειρμοί

Οι ρόδες μες στην φαντασία
σαν σκέψεις πήγαιναν μαζί
δίνοντας κάποια σημασία
σε ό,τι τρέχει για να ζει.

Η ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

Άρθρο του δασκάλου της Αχιλλοπουλείου Σχολής Βλάχου Γεωργίου*
georgiosvlachos@yahoo.gr

Εισαγωγή

Το συγκεκριμένο άρθρο θα ασχοληθεί με τη *θεολογία της εικόνας*. Αρχικά θα γίνει λόγος για την έκφραση της θρησκείας μέσα από την εικόνα στην Ορθόδοξη Ανατολή. Θα παρουσιαστούν τα θέματα και οι πηγές της εικονογραφίας καθώς και η αξία των εικόνων για την Ορθοδοξία. Επίσης θα γίνει λόγος για τις γενικές αρχές, τους κανόνες και τα χαρακτηριστικά με βάση τα οποία αγιογραφούνται οι εικόνες. Τέλος, θα παρουσιαστεί ο δογματικός, ο διδακτικός και ο συμβολικός χαρακτήρας των εικόνων.

1. Η θρησκεία μέσα από την τέχνη

Ο θρησκευόμενος άνθρωπος - χριστιανός και μη - ανέκαθεν νιώθοντας την ανάγκη να μορφοποιήσει και να εξανθρωπίσει το Θεό, κατέφευγε στη ζωγραφική, αλλά και στις άλλες τέχνες (αρχιτεκτονική, γλυπτική, επιγραφική-χαρκτηκή κ. α.) για να εκφράσει «είτε προσωπικές θρησκευτικές εμπειρίες και ανησυχίες είτε τα περί του κόσμου θρησκευτικές αντιλήψεις κάθε εποχής».

Είναι γεγονός ότι στην έκφραση της τέχνης δεν υπάρχουν «αναλλοίωτα ιδανικά», αλλά εκφράζονται τα θρησκευτικά και πνευματικά βιώματα αλλά και οι ανησυχίες της εποχής που εκπροσωπείται. Το γεγονός αυτό ισχύει και για τη χριστιανική ζωγραφική, η οποία δεν είναι μόνο διακοσμητική, αλλά κυρίως θρησκευτική με έντονο «θεολογικό και μυστηριακό χαρακτήρα». Δεν εξυπηρετεί μόνο τις ανάγκες του «ωραίου» που έχουν να κάνουν με το Θεό, αλλά κυρίως τις ανάγκες του «αγίου» και της «ηθικής». Χαρακτηρίζεται ως τέχνη «δυναμική, γόνιμη, πρωτότυπη, εκφραστική». Η χριστιανική τέχνη κατορθώνει να εκφράσει όχι μόνο τη θρησκευτικότητα και την πνευματικότητα, αλλά και το όλο πνεύμα που διακατέχει την κάθε εποχή. Έτσι αποτελεί ένα αντικειμενικό κριτήριο, ένα μέτρο ευσέβειας και πνευματικότητας των πιστών.

2. Το περιεχόμενο και η εξέλιξη της Ορθόδοξης εικονογραφίας

«Η Ορθόδοξη εικονογραφία είναι ένας μυστικός θεολογικός τρόπος προσεγγίσεως της αλήθειας της εκκλησίας, ένας αυθεντικός εικονισμός του θαύματος που εξακολουθεί να παραμένει μυστήριο. Της κενώσεως του Θεού και της Θεώσεως του ανθρώπου».

Η χριστιανική αγιογραφία ήταν πάντα κοντά στις θρησκευτικές αναζητήσεις των πιστών, αλλά και στις λειτουργικές και

δογματικές ανάγκες της εκκλησίας. Έτσι ενώ αρχικά ξεκίνησε ως «διακοσμητική-συμβολική-διδασκτική-αφηγηματική τέχνη», στη συνέχεια και ιδιαίτερα μετά την περίοδο της Εικονομαχίας μετατράπηκε σε «κατ' εξοχήν ιερή τέχνη: λατρευτική-λειτουργική-δογματική-θεολογική».

Εξετάζοντάς την μέσα στο ιστορικό πλαίσιο παρατηρούμε ότι είχε στενή σχέση με την αρχαία τέχνη, αφού χαρακτηρίζεται «γνήσια κληρονόμος» της. Με το πέρασμα όμως των χρόνων εξελίχθηκε και δημιούργησε τη δική της θεματολογία και τεχνοτροπία. Σημαντικό ρόλο σ' αυτή την κατεύθυνση έπαιξε και ο λειτουργικός και λατρευτικός χαρακτήρας της.

Το κατεξοχήν δημιούργημα της βυζαντινής ζωγραφικής είναι η φορητή εικόνα. Η εξέλιξη των χριστιανικών εικόνων υπήρξε μακρά, αλλά σταθερή. Σαν απαρχές τους μπορούν να αναφερθούν τα πορτραίτα των Φαγίουμ της Αιγύπτου, τα μετάλλια της αυτοκρατορικής θρησκείας και οι προεικόνες. Από τα παραπάνω εξελίχτηκαν και καθιερώθηκαν σε νέα αγιογραφικά πορτραίτα οι εικόνες που εκφράζουν τη θρησκεία του Χριστού.

* Ο Βλάχος Γεώργιος είναι υποψήφιος Δρ. στην Ιστορία της Εκπαίδευσης, κάτοχος Μάστερ, πτυχιούχος Φιλολογίας (Classical Culture) και μεταπτυχιακός δάσκαλος στο Δ.Α.Ε. Παν. Ρεθύμνου.

3. Τι είναι η εικόνα

Η λέξη εικόνα προέρχεται από το ρήμα «εἰκώ» που σημαίνει μοιάζω. Ωστόσο για τους πιστούς δεν είναι ένα απλό έργο τέχνης, ένας θρησκευτικός πίνακας. Θεωρείται λειτουργικό σκείυς που φέρνει τον άνθρωπο σε άμεση επαφή με το εικονιζόμενο πρόσωπο. Είναι μια παράσταση «συμβολικο-υποστατική» αφού τα κύρια χαρακτηριστικά της, όπως θα δούμε είναι συμβολικά. Οτι είναι για τους μορφωμένους το βιβλίο, είναι για τους αγράμματους η εικόνα. Οτι είναι για την ακοή ο λόγος είναι για την όραση η εικόνα. Διαφοροποιείται ωστόσο η εικόνα από το είδωλο, το οποίο είναι «ομοίωση» με το ανύπαρκτο, ενώ η εικόνα είναι «ομοίωση» με το υπαρκτό. Γενικά μπορούμε να πούμε ότι οι εικόνα είναι μια «εικονογραφημένη και ανοιχτή Βίβλος» την οποία μπορεί να διαβάσει και να κατανοήσει ο κάθε πιστός. Απειθονόμηση κυρίως στο συναισθημα, έχει μια σιωπηλή και μυστική γλώσσα, αφού μπορεί και εκφράζει άριστα την πίστη και το δόγμα και μάλιστα μερικές φορές καλύτερα και από το γραπτό λόγο προβάλλοντας στους πιστούς ιερά και αιώνια πρότυπα προς μίμηση.

3.1. Τα θέματα της εικόνας

Γενικά οι εικόνες αναφέρονται στη ζωή του Χριστού, της Θεοτόκου και των Αγίων. Σ' αυτές υπάρχουν πάρα πολλά θέματα, τα οποία μπορούμε να τα χωρίσουμε σε τρεις κύκλους.

Το δογματικό κύκλο. Περιλαμβάνει τις εικόνες: του Χριστού (εἰσοδος του ναού), του Παντοκράτορα (στον τρούλο) και της Παναγίας (στην κόγχη του Ιερού Βήματος). **Το λειτουργικό κύκλο.** Στις παραστάσεις του κύκλου αυτού, οι οποίες βρίσκονται στο Ιερό Βήμα, περιλαμβάνεται η Θεία Λειτουργία μέσα από τους Αποστόλους και τους Αγγέλους. Αρχ. **Το εορταστικό-ιστορικό κύκλο.** Αυτός ο κύκλος περιλαμβάνει την εικονογράφιση προσώπων και θεμάτων που αναφέρονται στις μεγάλες γιορτές του εκκλησιαστικού έτους. Αναπτύσσεται στις τέσσερις καμάρες του Βυζαντινού ναού και στους πλαγιούς τοίχους.

3.2. Η γλώσσα της εικόνας («καινή γλώσσα»).

Με τη γλώσσα αυτή των εικόνων γίνεται «η φανέρωση, η παροντοποίηση της Αλήθειας της Εκκλησίας, όχι ως απλή αναπαράσταση γεγονότων, αλλά ως ενσαρκωμένη Χάρη». Συγκεκριμένα είναι:

Γλώσσα ευαγγελική. Οι εικόνες παρουσιάζουν θέματα σύμφωνα με αυτά που αναφέρουν οι Αγίες Γραφές. Αποτελούν δηλαδή ένα οπτικό ζωγραφικό ευαγγέλιο.

Γλώσσα λειτουργική. Η ορθόδοξη εικόνα θεωρείται ισότιμος λόγος με αυτόν που περιέχει η λατρεία της Εκκλησίας. Οτι δηλαδή είναι τα λειτουργικά κείμενα για την ακοή, είναι οι εικόνες για την όραση.

Γλώσσα υμνογραφική. Είναι στενή η σχέση των εικόνων με την εκκλησιαστική υμνογραφία, αφού υπάρχουν εικόνες που αποτελούν ακριβή αναπαράσταση ύμνων της εκκλησίας. (Ακάθιστος Ύμνος).

Γλώσσα δογματική. Οι εικόνες εκφράζουν πλήρως δόγματα της εκκλησίας. Κοιτάζοντας κάποιος τις εικόνες, μπορεί να βιώσει αξίες όσον αφορά την Αγία Τριάδα, το Χριστό, τους Αγίους. Θεολογικά και δογματικά κείμενα, όπως το «Σύμβολο της Πίστεως» και το «Πάτερ ημών» έχουν αποτελέσει πλήρως εικονογραφικές σειρές.

Γλώσσα παιδαγωγική. Η εκκλησία μέσω των εικόνων ασκεί παιδεία, μας «μορφώνει», προβάλλοντας ένας συγκεκριμένο θεοπρεπές ήθος. Στα κείμενα της εκκλησίας υπάρχουν διηγήσεις σύμφωνα με τις οποίες πολλοί Άγιοι μπήκαν στη ζωή της εκκλησίας μόνο με την παιδεία που άσκησε πάνω τους η θέα μιας εικόνας (Άγιος Δοσίθεος).

Γλώσσα ναοδομική. Οι εικόνες δεν τοποθετούνται αυθαίρετα μέσα στο ναό, αλλά ακολουθούν συγκεκριμένο πρόγραμμα που υπηρετεί την ιεράρχηση θεολογικών και λειτουργικών αξιών.

3.3. Πηγές της ορθόδοξης εικονογραφίας

Η Βυζαντινή εικονογραφία έχει δεχτεί επιδράσεις:

Από την αρχαία ελληνική τέχνη, η οποία ζωντανεύει το φυσικό κάλλος, απεικονίζοντας το ωραίο στην τελειότητά του.

Από τους ανατολικούς λαούς, η τέχνη των οποίων χαρακτηρίζονταν από την εξιδανίκευση, την ωραιότητα, τη θρησκευτικότητα και την πνευματικότητα.

Από τη ελληνιστική τέχνη (πορτραίτα Φαγιούμ).
Από την ελληνορωμαϊκή τέχνη (τοιχογραφίες της Πομπηίας).

3.4. Η προσκύνηση της εικόνας

Στην λειτουργική ζωή της εκκλησίας η εικόνα θεωρείται «σπουδαίο και απαραίτητο λατρευτικό αντικείμενο». Ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός αναφέρει ότι η προσκύνηση είναι σημείο υποταγής, υποβιβασμού και ταπεινώσεως. Στην προσευχή μας καταθέτουμε και εναποθέτουμε τα αιτήματά μας. Έτσι η εικόνα γίνεται ένα πέρασμα μέσα από το οποίο προσκυνούμε τον εικονιζόμενο άγιο και κατ' επέκταση τον αληθινό Θεό, γιατί δεν αποδίδεται λατρεία στο «σημαίνον», δηλαδή στη ύλη, αλλά στο «σημαινόμενο» που είναι το εικονιζόμενο πρόσωπο. Επομένως η θεολογία της εικόνας και η προσκύνησής της γίνεται μια θεολογία σχέσεως προς το εικονιζόμενο πρόσωπο και κατ' επέκταση προς τον τριαδικό Θεό Θ. Το στοιχείο αυτό άλλοστε υπερασπίστηκαν οι εικονολάτρες εναντίον των εικονομάχων, διαμάχη η οποία έληξε με νίκη των Αγίων Εικόνων το 843 και που χαρακτηρίζεται ως

γιορτή της Ορθοδοξίας.

4. Προδιαγραφές, κανόνες με τους οποίους αγιογραφείται η εικόνα καθώς και τα χαρακτηριστικά της

Στις εικόνες δεν υπάρχει νατουραλιστικό στοιχείο. Όλα τα πράγματα (πρόσωπα, κτήρια, βουνά, ενδύματα) υποτάσσονται σ' ένα ρυθμό προκειμένου να εκφράσουν την υπερβατικότητα, που αποτελεί σκοπό του αγιογράφου. Τα βασικά χαρακτηριστικά των εικόνων είναι τα παρακάτω:

Σχηματοποίηση : Η σχηματοποίηση «προσδίδει στα εικονιζόμενα κάτι το εξώκοσμο, επειδή αλλοιώνει την οπτική τους υπόσταση». Σχηματοποίηση έχουμε όχι μόνο στο σχέδιο, αλλά και στο φωτισμό. Οι φωτισμένες επιφάνειες έχουν καθαρά γεωμετρικό σχήμα. Ο σχηματοποιημένος φωτισμός «προσδίδει στο έργο υψηλή πνευματικότητα και μια ορατή παρουσία του θεϊκού άκτιστου φωτός». Ένα έργο με πολύ σχηματοποίηση ονομάζεται «αυστηρό βυζαντινό».

Λιτότητα: Είναι γεγονός ότι στην εικόνα όλα παρουσιάζονται λιτά, αφού η λιτότητα αποτελεί κανόνα της βυζαντινής αγιογραφίας. «Αρκούν όσο είναι απαραίτητα για να εκφράσουν το δόγμα και την ιστορία». Το στοιχείο αυτό είναι σύμφωνο με τη γενικότερη ασκητική διάθεση που υπάρχει στο πνεύμα της Ορθοδοξίας, χαρακτηριστικά της οποίας αποτελούν η εγκράτεια και η ολιγάρκεια. Ακόμη με τη λιτότητα πετυχαίνεται να προβληθεί και να εκφραστεί καλύτερα το κεντρικό θέμα, αφού δεν θα υπάρχουν περιττά πράγματα που θα έλκουν την προσοχή του πιστού. **Διαφοροποίηση :** Οι εικόνες δεν παρουσιάζουν τη φυσική όψη των πραγμάτων, αλλά τα αλλοιώνουν με την πνευματική αλλοίωση. Έτσι για παράδειγμα βλέπουμε ο βίος των ρακένδυτων ασκητών να εικονογραφείται με πολύτιμα και καινούρια ενδύματα. Αυτή η αισθητική δίνει την εντύπωση στον πιστό ότι όλα μέσα στην εικόνα ανακαινίζονται, ξαναγεννιούνται λόγω της Χάρης του Θεού.

Η υπερβολή : Η υπερβολή είναι και αυτό ένα χαρακτηριστικό της βυζαντινής αγιογραφίας. Χρησιμοποιείται σε ορισμένες περιπτώσεις και σκοπό έχει να αποσπάσει την προσοχή του θεατή, για να του δημιουργήσει ένα συγκεκριμένο βίωμα και να τον προβληματίσει. Υπερβολή μπορεί να υπάρχει στο μέγεθος, στο σχήμα, στον όγκο, στο χρώμα.(π.χ. εικόνα Αγίου Χριστοφόρου).

Η προοπτική : Η προοπτική στη βυζαντινή εικόνα είναι ελεύθερη και έτσι το μέγεθος των προσώπων και των πραγμάτων δεν εξαρτάται από το αν βρίσκονται κοντά ή μακριά μας, αλλά από το βαθμό της σπουδαιότητά τους. Υπάρχουν εικόνες που η προοπτική τους είναι ανάστροφη, πετυχαίνοντας έτσι να δώσουν την εντύπωση ότι τα πρόσωπα βγαίνουν και έρχονται για να

συναντηθούν. Επίσης πολλές φορές τα εικονιζόμενα παριστάνονται σαν να έχουν πολλές οπτικές γωνίες (π.χ. Η εικόνα της βάπτισης του Χριστού). Έτσι μ' αυτή τη χρήση γίνεται υπέρβαση όλων των φυσικών νόμων και «ο χώρος υπακούει στον πνευματικό νόμο της βυζαντινής αγιογραφίας». Τέλος τα εικονιζόμενα πρόσωπα δε δίνουν σκιές.

Αλλοίωση χρόνου : Στη βυζαντινή εικόνα ο χρόνος διαφοροποιείται, αλλοιώνεται και υπερβαίνεται. Έτσι πολλές φορές χρονικά γεγονότα που απέχουν μεταξύ τους ενώνονται για να εκφράσουν τη σημασία και το βαθύτερο νόημα μιας ιδέας ή ενός δόγματος. Παράδειγμα αποτελεί η εικόνα της Πεντηκοστής, όπου εικονίζονται οι απόστολοι Παύλος και Πέτρος των οποίων η εμφάνιση και πορεία απέχουν χρονικά και τοπικά. Η απεικόνισή τους θέλει να δηλώσει ότι ήταν κορυφαία πρόσωπα για την εκκλησία.

Ομοιότητα των προσώπων : Στη βυζαντινή εικόνα υπάρχει ιδιαιτερότητα των χαρακτηριστικών του κάθε συγκεκριμένου και υπαρκτού προσώπου και έτσι ο πιστός έχει την αίσθηση ότι απέναντί του έχει μια ζωντανή παρουσία, ένα μοναδικό και ανεπανάληπτο πρόσωπο. Σ. Σκλήρης, .

5. Ο δογματικός, διδακτικός και συμβολικός χαρακτήρας της εικόνας

5.1. Ο δογματικός χαρακτήρας της εικόνας
Ιδιαίτερη δογματική σπουδαιότητα έχουν οι παραστάσεις του *Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, του Παντοκράτορα, και της Αγίας Τριάδας*. Ο *Ευαγγελισμός της Θεοτόκου* εκφράζει το δόγμα της Ενανθρωπήσεως του θείου Λόγου «και ο Λόγος σάρξ εγένετο...». Με τις τόσες πλούσιες παραστατικές ποικιλίες ευαισθητοποιεί θαυμάσια το διπλό της θεολογικό χαρακτήρα : α) Την Κλίμακα, «δι ης κατέβη και ενθρόνησεν ο προ πάντων των αιώνων υπάρχων Τριαδικός Θεός», και β) την Κλίμακα Σωτηρίας «δι ης οι πιστοί ενέρχονται εις Ουρανόν...» και σώζονται.

Η εξέλιξη της εικόνας του Χριστού σε ένθρονο ή μη Παντοκράτορα του βυζαντινού τρούλλου, εκφράζει και αισθητοποιεί το δυαδικό δόγμα του Ομοούσιου Πατρός και Υιού. Η παράσταση αυτή έχει έντονο σωτηριολογικό περιεχόμενο. **Η απεικόνιση της Αγίας Τριάδας**, και ιδιαίτερα του Θεού Πατρός και του Αγίου Πνεύματος, η οποία θεωρείται από τα δυσκολότερα θέματα της χριστιανικής και βυζαντινής τέχνης .

5.2. Ο διδακτικός χαρακτήρας της εικόνας
Όσον αφορά το περιεχόμενο και το σκοπό παρουσίας τους, οι ιερές εικόνες αποτελούν βασικά διδακτικά και εποπτικά μέσα των βιωμάτων της εκκλησίας. Έτσι εκφράζουν και υπηρετούν πιστά τη Χριστιανική Θρησκεία, την Πίστη, τη Λατρεία, το Δόγμα και τη Θεολογία. Επόμενο είναι το βαθύτερο νόημά τους να μπορεί

να το ερμηνεύσει εκείνος που έχει το θείο χάρισμα, αλλά και τις απαραίτητες ειδικές γνώσεις και να διδαχτεί απ' αυτές.

5.3. Ο συμβολικός χαρακτήρας της εικόνας

Πολλά πράγματα λειτουργούν συμβολικά στην εικόνα, τα οποία πρέπει να τα γνωρίζουμε για να κατανοούμε το βαθύτερο νόημα και το ρόλο τους. Ας δούμε στο σημείο αυτό κάποια χαρακτηριστικά:

Τα αυτιά και τα μάτια ζωγραφίζονται μεγάλα, για να βλέπουν και να ακούν τις εντολές του Κυρίου.

Η μύτη πολλές φορές είναι πιο πάνω από το φυσιολογικό στενόμακρη για να οσφραίνεται όχι τα του κόσμου, αλλά «την οσμὴν ευωδίας πνευματικής».

Το μικρό στόμα είναι ένδειξη πνευματικότητας.

Το μέτωπο βρίσκεται ψηλά, είναι πλατύ και τονίζει την κυριαρχία της θεωρίας και του στοχασμού.

Τα δάκτυλα των χεριών συνήθως είναι υπερβολικά μεγάλα και δηλώνουν τη μέγιστη σημασία του Ευαγγελίου, το οποίο κρατούν. Ο Πρόδρομος για παράδειγμα δείχνει με το χέρι του τον Χριστό που πάει να βαπτιστεί και ο δείκτης του είναι υπερβολικά μεγάλος, θέλοντας να τονίσει ότι ο Χριστός και το έργο Του είναι μεγάλα.

Τα χέρια πολλές φορές είναι καλυμμένα και αυτό φανερώνει την ευλάβεια που βιώνουν οι εικονιζόμενοι για παράδειγμα Άγιοι προς το Χριστό.

Τα σώματα σχεδιάζονται ανάλαφρα και περισσότερο τα μαντεύουμε μέσα από τα ενδύματα. Έτσι το βλέμμα δεν μένει στα εξωτερικά χαρακτηριστικά, αλλά κατευθύνεται προς την εσωτερικότητα.

Ο σταυρός που κρατούν οι άγιοι μάρτυρες συμβολίζει το μαρτυρικό τους τέλος και τη σταθερή ομολογία της πίστεώς τους.

Η ανοιχτή παλάμη στους αγίους μάρτυρες συμβολίζει την άρνηση της ειδωλολατρίας, ενώ στην Παναγία και τον Ιωάννη τον Πρόδρομο είναι στάση που φανερώνει δέηση.

Πολλές φορές **τα γεγονότα** που έλαβαν χώρα μέσα σ' ένα κλειστό χώρο **εικονίζονται προς τα έξω**. Με αυτό υποδηλώνεται ότι επικρατεί η διαφάνεια και ότι η χάρη της σωτηρίας ξεχύνεται και ξεχειλίζει σ' όλο τον κόσμο. **Τα χρώματα** πολλές φορές είναι αφύσικα και λειτουργούν συμβολικά. Έτσι το λευκό για παράδειγμα συμβολίζει το φως και την καθαρότητα, το μαύρο το μυστικό βάθος, το πράσινο την ελπίδα και την κατάπαυση, το κίτρινο τη δόξα και τη λαμπρότητα και το κόκκινο το φλογερό και ζωντανό της μυστικής ουσίας. Με άλλα λόγια με το συγκεκριμένο συνδυασμό χρωμάτων η εικόνα κατορθώνει να μεταφέρει στο θεατή ένα βαθύ πνευματικό μήνυμα το οποίο συλλαμβάνεται περισσότερο με την καρδιά, παρά με τα μάτια.

Το φωτιστέφανο «συμβολίζει την ανεξάντλητη

ροή του Θείου φωτός σ' εκείνον που ζει σε στενή σχέση με τον Θεό». Με άλλα λόγια δείχνει την δόξα που ακτινοβολεί από το πρόσωπο που εικονίζεται.

Παραπομπές

1- Γ. Αντουράκης, *Ορθόδοξη εικονογραφία*, ανάτυπο από τον τιμητικό τόμο «Καστοριά-Αττική», Αθήνα 1991, σελ. 253.

2- Γ. Αντουράκης, *όπ. π.*, σελ. 254.

3- *Τι ξέρεις εσύ για τις εικόνες;* (Αισθητική-ιστορική-θεολογική προσέγγιση), εκδ. «Ετοιμασία», Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου, Καρέας 2000, σελ. 9.

4- Γ. Αντουράκης, *όπ. π.*, σελ. 257.

5- *Εικόνες*, *όπ. π.*, σ.σ. 131-132., Γ. Αντουράκης, *όπ. π.*, σελ. 257.

6- Αυτόθι.

7- Μ. Σιώτος, *Ιστορία και θεολογία των ιερών εικόνων*, εκδ. Αποστ. Διακονία, Αθήνα 1990, σελ. 45..

8- *Εικόνες*, *όπ. π.*, σελ. 165.

9- Γ. Αντουράκης, *όπ. π.*, σελ. 257.

10- Ιερομ. Γρηγορίου, *Η Θεία λειτουργία*, εκδ. Δόμος, Αθήνα 1987, σελ. 56, Φ. Κόντογλου, *Εκφράσεις της Ορθόδοξης Εικονογραφίας*, τ. α, εκδ. Ερμής, Αθήνα 1979, σελ. 101.

11- Βασιλείου, *Θεολογικό σχόλιο στις τοιχογραφίες της Ι. Μ. Σταυρονικήτα*, εκδ. Δόμος, Αθήνα 1987, σελ. 40.

12- Γ. Σωτηρίου, *Οι εικονογραφικοί κύκλοι του Βυζαντινού Ναού*, Αθήνα 1955.

13- *Εικόνες*, *όπ. π.*, σελ. 20.

14- Α. Ουσπένσκυ, *Θεολογία της εικόνας*, εκδ. Αρμός, Αθήνα 1993, σελ. 176.

15- Αρχ. Βασιλείου, *Εισοδικόν*, εκδ. Ι. Μ. Σταυρονικήτα, Άγιο Όρος 1974, σελ. 123.

16- *Εικόνες*, *όπ. π.*, σελ. 22.

17- *Εικόνες*, *όπ. π.*, σελ. 23.

18- Ε. Γιαννής, *Εικόν Παιδαγωγούσα*, διδ. Διατριβή, Φλώρινα 1996, σελ. 54.

19- Κ. Καλοκύρης, *Η ζωγραφική της Ορθοδοξίας*, εκδ. Πουρναρά, Θεσ/νίκη 1972, σελ. 124.

20- *Εικόνες*, *όπ. π.*, σελ. 131.

21- Νικολάου, *Η σημασία της εικόνας στο Μυστήριο της Θείας Οικονομίας*, εκδ. Πουρναρά, Θεσ/νίκη 1992, σελ. 93..

22- Γ. Αντουράκης, *όπ. π.*, σ.σ. 257-258.

23- Ι. Βρανάς, *Θεωρία Αγογραφίας*, εκδ. Πουρναρά, Θεσ/νίκη 1977, σ.σ. 40-42.

24- Ι. Βρανάς, *όπ. π.*, σελ. 61.

25- *Εικόνες*, *όπ. π.*, σελ. 31.

26- Ι. Βρανάς, *όπ. π.*, σ.σ. 115-118, *Εικόνες*, *όπ. π.*, σ.σ. 35-39.

27- Ι. Βρανάς, *όπ. π.*, σελ. 91, *Εικόνες*, *όπ. π.*, σελ. 63.

28- Αρχ. Βασιλείου, *Εισοδικόν*, *όπ. π.* σελ. 126.

29- *Εν Εσώπτρῳ*, εκδ. Γρηγόρης, Αθήνα 1991, σελ. 181.

30- Γ. Αντουράκης, *όπ. π.*, σ.σ. 262-264.

31- Γ. Αντουράκης, *όπ. π.*, σελ. 265.

32- Φ. Κόντογλου, *όπ. π.*, σελ. 411.

33- *Εικόνες*, *όπ. π.*, σελ. 44.

34- *Εικόνες*, *όπ. π.*, σ.σ. 47-49.

35- Φ. Κόντογλου, *όπ. π.*, σελ. 160

36- *Εικόνες*, *όπ. π.*, σελ. 62.

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Αν ο σκοπός της ζωής ήταν να σηκώνουμε βάρη ή να μετακινούμε ντουλάπες η γυναίκα θα ήταν ασφαλώς το αδύνατο φύλο. Αλλά ο σκοπός της ζωής είναι ζήσουμε και σ' αυτό η γυναίκα έχει ίδια και πολλές φορές μεγαλύτερη δύναμη από εκείνη που έχει το ισχυρό φύλο.

Οι άνθρωποι ανέκαθεν θεωρούσαν γυναίκα σαν το ασθενές φύλο. Βέβαια σ' ένα διαγωνισμό άρσης βαρών μια γυναίκα θα μπορεί να σηκώσει μόνο το 1/3 των βαρών που μπορεί ο άνδρας. Το γεγονός όμως ότι σε τούτη τη ζωή δεν βρεθήκαμε σηκώνουμε βάρη.

Ο σκοπός της ζωής μας είναι η δύναμη αυτή η ίδια, αλλά η δύναμη προσαρμοσμένη σε κάποιο σκοπό. Και για την ζωή, για τον σκοπό της ζωής η γυναίκα έχει τη δύναμη πολύ περισσότερη από αρκετή.

Η γυναίκα όμως φαίνεται αδύνατη, διότι όπως εκείνοι που είναι πραγματικά δυνατοί, δεν την επιδεικνύει τη δύναμή ή πολλές φορές την αγνοεί και αυτή ίδια.

Η γυναίκα εκείνη επί 30 χρόνια διατηρεί καθαρό το σπίτι, μαγειρεύει, πλένει, συγυρίζει, ράβει, μεγαλώνει προσέχει τα παιδιά της, φροντίζει τον άνδρα της, τον ξεκουράζει, ανέχεται τη γκρίνια και τα νεύρα του, είναι σίγουρο ότι έχει επίγνωση της δυνάμεως της και μένει κατάπληκτη μπροστά στη δύναμη του άνδρα της που μετακινεί την ντουλάπα που εκείνη δεν μπορεί να κουνήσει.

Δεν καταλαβαίνει όμως ότι και με διαφορετικό τρόπο είναι κι εκείνη το ίδιο δυνατή με τον άνδρα της.

Η βασική αιτία για την οποία η γυναίκα φαίνεται αδύνατη, είναι η ίδια εκείνη αιτία που την κάνει να φαίνεται όμορφη και να δημιουργεί γύρω της μια ατμόσφαιρα γοητείας. Για τον άνδρα ή γυναίκα πρέπει να είναι αδύνατη όπως ακριβώς πρέπει να είναι και ωραία.

Η γυναίκα έχει δύναμη για όλα τα ιδιαίτερα εκείνα πράγματα που είναι απαραίτητα στη ζωή, που βοηθούν για να ζήσει κανείς μ' ένα τρόπο όσο γίνεται καλύτερο.

Οι γυναίκες δεν σκαρφαλώνουν στα βουνά και δεν κάνουν το γύρο του κόσμου με υποβρύχιο. Και αυτό όχι γιατί δεν μπορούν να το κάμουν

αλλά γιατί δεν το θεωρούν απαραίτητο για την ζωή.

Βέβαια τις θαυμάζουν όλες αυτές τις δραστηριότητες, αλλά καθώς δεν τις θεωρούν απαραίτητες βρίσκουν να κάνουν κάτι άλλο πιο χρήσιμο. Προτιμά να χρησιμοποιήσει τη δύναμη της σε πράγματα χρήσιμα, συγκεκριμένα, χειροπιαστά με σίγουρο αποτέλεσμα.

Οι ίδιες οι γυναίκες που ανεβαίνουν κατατρομαγμένες σε μια καρέκλα βλέποντας ποντίκι, είναι ικανές να κάνουν μια πρόχειρη επέμβαση στο παιδί τους που έπεσε καθώς έτρεχε.

Είναι εκείνες οι ίδιες που σε καιρό πολέμου γίνονται νοσοκόμες στην πρώτη γραμμή. Βέβαια δεν είναι όλες γυναίκες.

Αλλά δεν είναι κι όλοι οι άνδρες που βγαίνουν από το χαράκωμα και φωνάζοντας νίκη ή θάνατος πεθαίνουν ηρωικά.

κακό είναι ότι όταν μιλάμε γι' άνδρες θυμόμαστε αυτόν που βγαίνει από το χαράκωμα με το όπλο του, ενώ όταν μιλάμε για γυναίκες θυμόμαστε εκείνη που ανεβαίνει στην καρέκλα δει ένα ποντικό.

υπάρχει και ένα είδος ψυχικής δυνάμεως που δεν το διαθέτουν παρά μονάχα οι γυναίκες. Είναι η δύναμη εκείνη που της επιτρέπει ν' αντέχει

στις μεγάλες δοκιμασίες.

Είναι η υπέροχη δύναμη ν' αναλαμβάνουν, να αρχίζουν, να πιστεύουν, να ελπίζουν πάλι ακόμη και μετά από τις πιο ανεπιτυχείς και καταστροφικές εμπειρίες. Ο άνδρας όταν νικηθεί είναι δύσκολο να αρχίσει την προσπάθειά του από την αρχή. Η γυναίκα όμως ξεύρει να αντέχει και να ξαναρχίζει.

Η γυναίκα είναι δυνατή διότι στον κόσμο έρχεται επιφορτισμένη με εκείνη τη μεγάλη και δύσκολη αποστολή της. Και για τον σκοπό αυτό δεν είναι προετοιμασμένο μόνο το σώμα της.

Είναι το πνεύμα της κι όλο της το νευρικό σύστημα.

Αν η γυναίκα δεν είχε όλη αυτή τη σύνθετη δύναμη, ίσως το ανθρώπινο γένος, να μην είχε μπορέσει να επιζήσει, από τότε που ζούσε ακόμη στα σπήλαια.

**ΟΛΓΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΓΛΑΡΟΥ
ΣΤ' ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ**

Λέξη μικρή αλλά απέραντη σε έννοια. Καλύπτει την ανάπτυξη σε οποιαδήποτε μορφή της από τα άλφα έως το ωμέγα είναι η μαγική αυτή λέξη που εάν εφαρμόζονταν εδώ και πολλές δεκαετίες, η παροικία και γενικά η Διασπορά δεν θα διέτρεχε τον κίνδυνο εξαφανίσεώς της με την αφομοίωση και την παγκοσμιοποίηση που έστησαν την ελληνική γλώσσα στα έξη μέτρα.

Όταν η γλώσσα σβήσει, μαζί της έσβησε και το κερύ ολόκληρης της Διασποράς. Δυστυχώς και μέχρι αυτή τη στιγμή που καταθέτω αυτά, σκοποί προς αυτήν την κατεύθυνση είναι ανύπαρκτοι. Καθημερινότητα, φεστιβάλ, πανηγύρια, συνέδρια επί συνεδρίων, προβολή των αρχόντων, η «καρέκλα» για να είμαι σαφέστερος, κυριαρχούν στο άμεσο και έμμεσο περιβάλλον μας, με τη Διασπορά, τη Δεύτερη Ελλάδα όπως συνηθίζω να την αποκαλώ, τελευταία και καταϊδρωμένη. Δεν κατηγορώ και δεν απορρίπτω τα τεκταινόμενα που προανέφερα, αλλά ας λιγοστέψουμε το ριζισμό της στάχτης που οι αποθήκες των ΜΜΕ, οι οργανισμοί, οι λέσχες, οι κοινότητες είναι ασφυκτικά γεμάτες. Πρέπει να συνέλθουμε και να ζήσουμε με την πραγματικότητα. Μπορεί η Δεύτερη Ελλάδα να μην έχει κοινοβούλιο, έχει όμως ηγεσίες που μπορούν να κάνουν πολλά για την επιβίωση και την αναβίωσή της, ιδού δύο στόχοι βασικοί για τα πάντα. Ευτυχώς που τώρα τα τελευταία χρόνια, ο

σπόρος αυτός της επιβίωσης και αναβίωσης έχει φυτευτεί και σύντομα θα φυτρώσουν τα βλαστάρια και στη συνέχεια οι καρποί. Μέχρι τότε εμείς θα μιλάμε για συσπείρωση, επάνδρωση σκιά προσέγγιση της στα νοικοκυριά της Διασποράς.

Ο Σύλλογος της Αμπετείου αυτό το μικρό σωματείο των 300 μελών περίπου, με εμπνευστή του και Επίτιμο Πρόεδρο τον Αρχιεπίσκοπο του Σινά κ.κ. Δαμιανό, μαζί με τον Διαχειριστή της Μονής φρόντισαν και συνεχίζουν για την προσέγγιση της γλώσσας. Προγραμματίζουν και μεθοδεύουν σωστά με πλήρη την επίτευξη των δύο προαναφερθέντων σκοπών, έτσι ώστε θα σταματήσουμε κάποια μέρα να μιλάμε για ημερομηνία λήξης της Διασποράς. «Η Γλώσσα ενώνει» το έχουν υιοθετήσει τα ΜΜΕ της κρατικής τηλεόρασης, δεν έχουν όμως ξεχωριστό κανάλι της Διασποράς όπως οι περιστάσεις το απαιτούν και μη μου πείτε ότι η Οδύσσεια καλύπτει το φάσμα των απόδημων Ελλήνων, διότι θα βρεθούμε σε απέναντι όχθες.

Δεν θ' ασχοληθώ με τη διαφάνεια και την αξιοπιστία των Ιδρυμάτων, εκκλησιαστικά ή ιδιωτικά, θ' ασχοληθώ όμως με τη δυστυχία, τη φτώχεια των Ελλήνων εκείνων που ακούνε για Ελλάδα και δεν γνωρίζουν καλά- καλά κατά που βρίσκεται... Το θέμα είναι περίπλοκο, όχι όμως απελπιστικό. Καχυποψία δεν υπάρχει, το «σύστημα» είναι λανθασμένο.

ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΩΝ ΑΜΠΕΤ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Αζώμης και Έξαρχε του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας στην Ελλάδα κ. Πέτρε, Σεβαστοί πατέρες, Αγαπητοί φίλοι,

Τα μέλη του Συλλόγου Αμπετείου Σχολής, οι Απόφοιτοι δηλαδή της γεραράς αυτής σχολής του Ελληνισμού του Καΐρου, συγκεντρωθήκαμε σήμερα στη θεία Ευχαριστία, για να τελέσουμε το μνημόσυνο και να τιμήσουμε τη μνήμη των ιδρυτών της σχολής μας, των αδελφών Αμπέτ, αλλά και τη μνήμη των μελών των κατά καιρούς εφορειών, των εκπαιδευτικών που υπηρέτησαν σ' αυτήν και των μαθητών της που δεν βρίσκονται πλέον ανάμεσά μας. Οι αείμνηστοι Ραφαήλ, Ανανίας και Γεώργιος Αμπέτ (οικογενείας με καταγωγή από τη Χίο που έφθασε μέσω Λαμασκού στην Αίγυπτο περί το 1710-20), είναι εκείνοι που όχι μόνο ίδρυσαν τη Σχολή μας, όχι μόνο της έδωσαν ως όνομα το επώνυμό τους (Αμπέτ, εξ-αραβισμένος τύπος του αρχικού επωνύμου «Θεοδούλου»), αλλά την προικοδότησαν με γενναία ποσά και εκτάσεις, εξασφαλίζοντάς της autάρκεια, και οργάνωσαν τον τρόπο διοίκησής της ώστε να μπορεί να λειτουργεί απρόσκοπτα από τις 31 Ιανουαρίου 1861 μέχρι σήμερα. Εχθές η Σχολή συμπλήρωσε επισήμως 148 έτη.

Από τότε μέχρι σήμερα, χιλιάδες μαθητές φοίτησαν στο ελληνικό ή το αραβικό τμήμα της σχολής, που συνεχίζει σήμερα να ανθεί. Οι συνθήκες έχουν αλλάξει, τα αριθμητικά δεδομένα του Αιγυπτιώτη Ελληνισμού έχουν συρρικνωθεί, όμως το ελληνικό τμήμα της Αμπετείου παραμένει το μόνο εν λειτουργία ελληνικό γυμνάσιο-λύκειο του Καΐρου. Στο διάστημα των 148 αυτών ετών, οι απόφοιτοι της Σχολής διακρίθηκαν σε όλους τους τομείς της πνευματικής, κοινωνικής και επιχειρηματικής ζωής, και βρίσκονται σήμερα διασπαρμένοι σε όλον τον κόσμο, τιμώντας το ελληνικό όνομα. Παράλληλα, πολυάριθμοι υπήρξαν οι εκπαιδευτικοί που διακόνησαν στην Αμπέτεια, και με τον ζήλο, την αφοσίωση αλλά και την κατάρτισή τους, την ανέδειξαν σε ένα από τα σημαντικότερα και προοδευτικότερα εκπαιδευτικά ιδρύματα του ελληνισμού κατά την εποχή της ακμής. Όλους αυτούς, όσους

γνωρίσαμε και οι ίδιοι, και όσους προηγήθηκαν, τους αναφέρουμε στη μνήμη μας με ευγνωμοσύνη για όλα όσα μας έδωσαν.

Όπως ενθυμούμεθα όλοι, κατά παράδοση κάθε χρόνο στις 30 Ιανουαρίου, στην εορτή των Τριών ιεραρχών, γίνεται στο Κάιρο, και μάλιστα στον Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Νικολάου, το

καθιερωμένο μνημόσυνο των Αμπέτ. Για πρώτη φορά φέτος προβαίνουμε κι εμείς, στην Αθήνα πλέον, σε ανάλογο μνημόσυνο των αδελφών Αμπέτ, και των κεκοιμημένων μελών της εφορείας, εκπαιδευτικών και μαθητών της Σχολής, και αυτή η εκδήλωση καθιερώνεται και -πρώτα ο Θεός- θα επαναλαμβάνεται πλέον κάθε χρόνο.

Η τέλεση του μνημοσύνου στον ναό της Αγίας Αικατερίνης, το Μετόχιο του Σινά, δεν είναι τυχαία. Οι αείμνηστοι Αμπέτ, τη διαθήκη τους, για τη διοίκηση της σχολής προέβλεψαν να ασκείται από Κ. Εφορία, της οποίας Πρόεδρος να είναι ο εκάστοτε Αρχιεπίσκοπος της Ιεράς Μονής της Αγίας Αικατερίνης, στο Σινά. Κ. Από τότε, όλοι μας έχουμε ζήσει και συνεχίζουμε να ζούμε τον άρρηκτο σύνδεσμο μεταξύ της Μονής και της Σχολής. Όλοι μας ενθυμούμεθα τους κατά καιρούς αρχιεπισκόπους να παρακολουθούν με ανύστακτο ενδιαφέρον την πορεία μας και να παρευρίσκονται στις εκδηλώσεις μας. Μέχρι σήμερα η πορεία, οι χαρές και τα προβλήματα της Σχολής αντιμετωπίζονται πρωταρχικά από τη Μονή Σινά, και

ο Σύλλογός μας, Σύλλογος Αποφοίτων πλέον, εδώ στην Αθήνα, βρίσκεται υπό τη σκέπη της Μονής, δια του Μετοχίου των Αθηνών. Περί τον εκάστοτε Αρχιεπίσκοπο, επίλεκτα μέλη της Κοινωνίας απάρτισαν τις κατά καιρούς Εφορείες της Σχολής, καταβάλλοντας προσπάθειες και υποβαλλόμενοι σε κόπους και θυσίες για το καλό όχι απλώς της Σχολής ως συνόλου, αλλά για το καλό των μαθητών προσωπικά.

Αναλογιζόμενοι τις ευεργεσίες των οποίων έχουμε γίνει αποδέκτες, αισθανόμενοι χρεώστες προς όλους τους ανωτέρω, ας προσευχηθούμε για την ανάπαυση των ψυχών τους, διατηρώντας μέσα μας αισθήματα ευγνωμοσύνης και διδασκόμενοι από τα έργα φιλαλληλίας και προσφοράς τους.

Αιωνία τους η μνήμη!

Στεφάνωμα των Αμπετ

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος αντιπροσωπεία μαθητών της Αμπετείου Σχολής στεφάνωσε τις προτομές που βρίσκονται στο ιστορικό κτίριο της Εφορείας της Σχολής. Η φετινή εκδήλωση είχε μεγάλη ιστορική αξία διότι πλην των μαθητών και του Διευθυντή της Αμπετείου Σχολής κ. Ιωάννη Σταυρόπουλου, παρευρέθηκαν και τα μέλη της Εφορείας του Ιδρύματος Άμπετ, ο Αρχιεπίσκοπος Σιναίου κ. Δαμιανός, ο πατέρας Ιωάννης Μεταξάς, ο κ. Νικόλας Βαδής, ο κ. Αντουάν Σαλάμα, ο κ. Σεραφεΐμ Μπισάρα και το νέο μέλος της Εφορείας κα Στέλλα Κυριάξη.

Εορτασμός των Τριών Ιεραρχών και Μνημόσυνο για τους αδελφούς Αμπετ

Στις 30 Ιανουαρίου τελέστηκε η Θεία Λειτουργία των Τριών Ιεραρχών και το Μνημόσυνο εις μνήμη των αδελφών Αμπετ χοροστατούντος του Αρχιεπισκόπου Σινά κ. Δαμιανού στον Ιερό Ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης παρουσία του Γενικού Προξένου της Ελλάδας στο Κάιρο κ. Γρηγόρη Βασιλοκωνσταντάκη, του Προξένου της Κύπρου κ. Χάρη Μορίτση, του Εκπροσώπου της Ε.Κ.Κ. και των Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων κ. Νικόλα Βαδῆ, του Συντονιστή Εκπαίδευσης κ. Ανδρέα Καρατζά και των Διευθυντών των σχολείων κ.κ. Φανῆς Τσέτσιλα και Σταυρόπουλου Ιωάννη καθώς και των εκπαιδευτικών και μαθητών.